

II

(Tiesību akti, kuri pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana nav obligāta)

LĒMUMI

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2009. gada 17. jūnijs)

par valsts atbalstu C 21/08 (ex N 864/06), ko Vācija plāno piešķirt uzņēmumam *Sovello AG* (iepriekš *EverQ GmbH*)

(izziņots ar dokumenta numuru C(2009) 4516)

(Autentisks ir tikai teksts vācu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2009/697/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

projektu. 2008. gada 24. novembrī *EverQ GmbH* tika pārdēvēts par akciju sabiedrību *Sovello AG* ⁽³⁾.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo daļu,

- (2) Komisija 2007. gada 16. februārī (D/50671), 26. aprīlī (D51786), 10. jūlijā (D52902) un 17. septembrī (D/53704) lūdza papildu informāciju. Vācija pārstrādāja paziņojumu un 2007. gada 29. martā (A/32775), 9. maijā (A/33866), 28. augustā (A/37024), 17. oktobrī (A/38528), 9. novembrī (A/39223) un 12. novembrī (A/39287) iesniedza papildu informāciju. 2007. gada 6. decembrī notika apspriede, kurā piedalījās Komisijas dienestu un Vācijas iestāžu pārstāvji. 2007. gada 20. decembrī (A/40543) Vācijas iestādes rakstveidā apstiprināja šīs apspriedes laikā sniegto informāciju. 2008. gada 20. februārī Komisija lūdza plašāku informāciju par to, vai tiek plānots viens vienots ieguldījums, un vienlaicīgi pieprasīja iesniegt arī pašreizējos tirgus datus. Nepieciešamā informācija tika iesniegta 2008. gada 19. martā (A/5454).

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

uzaicinājusi ieinteresētās personas iesniegt apsvērumus saskaņā ar iepriekš minētajiem pantiem ⁽¹⁾ un ņemot vērā šos apsvērumus,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) 2006. gada 20. decembra elektroniskā paziņojumā, kas šajā pašā datumā tika reģistrēts Komisijā (A/40513), saskaņā ar individuāla paziņojuma prasību, ko paredz Lielu ieguldījumu projektu reģionālā atbalsta daudznozaru pamatprincipi ⁽²⁾ (turpmāk tekstā – “2002. gada daudznozaru pamatprincipi”), Vācija paziņoja Komisijai, ka tiek plānots piešķirt reģionālu atbalstu uzņēmumam *EverQ GmbH*, lai tas varētu īstenot liela ieguldījuma

- (3) 2008. gada 20. maija vēstulē (C(2008) 1844, galīgā redakcija) Komisija informēja Vāciju par lēmumu uzsākt EK līguma 88. panta 2. punktā noteikto procedūru.
- (4) Vācija paziņoja savus apsvērumus 2008. gada 15. augusta vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2008. gada 18. augustā (A/16933).

⁽¹⁾ OV C 227, 4.9.2008., 19. lpp.

⁽²⁾ OV C 70, 19.3.2002., 8. lpp.

⁽³⁾ Labākai lēmuma izpratnei pašreizējo nosaukumu *Sovello AG* attiecina arī uz laika posmu pirms uzņēmuma nosaukuma maiņas.

- (5) Komisijas lēmums par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu tika publicēts 2008. gada 4. septembrī *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽⁴⁾. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savus apsvērumus par atbalstu.
- (6) Komisija 2008. gada 30. septembra vēstulē, kas Komisijā reģistrēta šajā pašā datumā (A/20002), saņēma vienas ieinteresētās personas apsvērumus. 2008. gada 7. oktobra vēstulē (D/53848) Komisija šos apsvērumus pārsūtīja Vācijai. 2009. gada 16 un 24. aprīlī, kā arī 15. maija elektroniskajās vēstulēs, kas Komisijā reģistrētas attiecīgajos datumos (A/8772, A/9822 un A/11817), Vācija iesniedza papildu informāciju.

2. SĪKS ATBALSTA APRAKSTS

2.1. Pasākuma mērķis

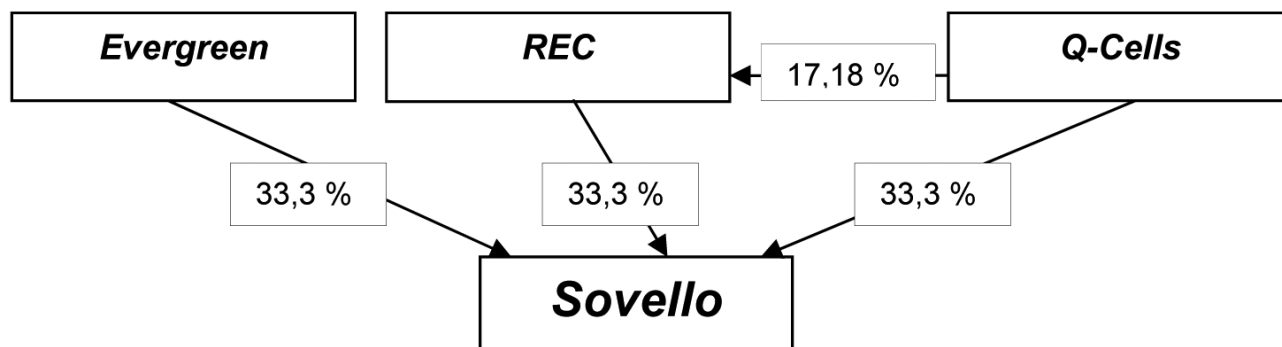
- (7) Atbalsta mērķis ir veicināt reģionālo attīstību. Plānotā ieguldījuma vieta atrodas Tālhaimā (*Thalheim*) Biterfeldes (*Bitterfeld*) rajonā Saksijā-Anhaltē (*Sachsen-Anhalt*) Vācijā, kas saskaņā ar Vācijas reģionālā atbalsta karti (2004.–2006. gadā) ⁽⁵⁾ ir atbalstāms reģions saskaņā ar EK līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktu.

2.2. Atbalsta saņēmējs

- (8) Atbalsta saņēmējs ir uzņēmums *Sovello AG* (turpmāk tekstā – *Sovello*). *Sovello* tika dibināts 2004. gadā kā

kopuzņēmums, kurā 75,1 % daļu īpašnieks bija uzņēmums *Evergreen Solar Inc.* (Marlboro, Masačūsetsa (MA), ASV, turpmāk tekstā – *Evergreen*), bet 24,9 % daļu piedēvēja uzņēmumam *Q-Cells AG* (Tālhaima, Vācija, turpmāk tekstā – *Q-Cells*). Saules moduļu ražotājam *Evergreen* pieder tā dēvētās *string ribbon* tehnoloģijas patents ⁽⁶⁾, un tas ir izsniedzis licenci arī kopuzņēmumam. *Q-Cells* ir viens no lielākajiem saules bateriju ražotājiem pasaulē, piedāvājot šo bateriju izgatavošanas pieredzi Vācijas saules bateriju tirgū.

- (9) Uzņēmums *Renewable Energy Corporation ASA* (Norvēģija, turpmāk tekstā – *REC*) 2005. gada novembrī pievienojās kopuzņēmumam, iegūstot 15 % daļu, savukārt uzņēmumi *Evergreen* un *Q-Cells* samazināja savu daļu attiecīgi līdz 64 % un 21 %. *REC* ir viens no lielākajiem silīciju saturošu materiālu, kurus izmanto fotogalvanisko elementu izgatavošanai, ražotājiem pasaulē, un tā meitasuzņēmumi ražo arī saules plātnes, saules baterijas un saules moduļus.
- (10) Kopš 2006. gada 19. decembra (proti, kopš atbalsta pieteikšanas dienas) kopuzņēmuma partneriem *Evergreen*, *Q-Cells* un *REC* katram pieder 33,3 % *Sovello* daļu.
- (11) Šī shēma sniedz pārskatu par *Sovello* pašreizējo struktūru:

⁽⁴⁾ Sk. 1. zemsvītras piezīmi.

⁽⁵⁾ Valsts atbalsts N 641/02 – Vācija – Vācijas reģionālā atbalsta karte (2004.–2006. gadā).

⁽⁶⁾ *String ribbon* tehnoloģija ir nepārtraukta metode, kurā, no spolēm notinot garas stieples un pievienojot šķidru silīciju, kausēšanas līnijā tiek iegūta gara silīcija lente (*ribbon*). Šī lente noteiktā garumā tiek noņemta no ražošanas līnijas un sagriezta mazākos posmos (saules plātnes). Šīs plātnes tiek notīrītas un papildus apstrādātas (POCl₃ difūzija, mitrā kodināšana, SiN pretatstarojošs pārklājums, metalizācija un kondicionēšana), līdz tiek iegūtas saules baterijas. Pēdējā ražošanas posmā no baterijām visbeidzot tiek izgatavoti saules moduļi (paneli).

2.3. Ieguldījuma projekts

- (12) Vācija vēlas piešķirt reģionālo ieguldījuma atbalstu uzņēmumam *Sovello* jaunas rūpnīcas (*Sovello 2*) būvniecībai, kas ražotu saules moduļus.
- (13) Tālhaimā darbu jau ir uzsākusi *Sovello* rūpnīca *Sovello 1* ⁽⁷⁾, kas kopš 2006. gada aprīļa izgatavo saules moduļus. Paziņojuma iesniegšanas brīdī bija plānots, ka līdz 2007. gada beigām ražošanas jauda sasniegs 30 maksimālo megavatu (MWp) ⁽⁸⁾. Vācija apgalvo, ka šī rūpnīca bija iecerēta kā izmēģinājuma projekts, kas apliecinātu *Evergreen* izstrādātās *string ribbon* tehnoloģijas, izmantojot to kopā ar *Q-Cells* ražošanas tehnoloģijām, rūpniecisku īstenojamību.
- (14) Paziņotais atbalsts attiecas uz jaunu ieguldījuma projektu *Sovello 2*, kas ļautu uzbūvēt zemesgabālā, kas atrodas blakus *Sovello 1* teritorijai Tālhaimā, jaunu rūpnīcu integrētai sērijveida saules moduļu ražošanai atbilstoši apstiprinātajai *string ribbon* tehnoloģijai. Rūpnīcas *Sovello 2* būvdarbi tika uzsākti 2006. gada jūlijā un pabeigti 2008. gada jūnijā. Plāno, ka 2009. gadā *Sovello 2* pilna nominālā jauda sasniegs 60 MWp ⁽⁹⁾.
- (15) Paziņojuma iesniegšanas brīdī tika plānots, ka *Sovello 2* reģionā nodrošinās 390 tiešas un vismaz 700 netiešas darba vietas.
- (16) Šis grafiks sniedz pārskatu par dažādiem abu projektu posmiem:

Laiks	<i>Sovello 1</i>	<i>Sovello 2</i>
Lēmums par ieguldījumu	14.1.2005. (sākotnējā kopuzņēmuma pamatlīguma noslēgšanas datums)	2006. gada beigas (saskaņā ar Vācijas iestāžu sniegto informāciju)
Atbalsta pieteikums	27.12.2004. (MVU piemaksas saņemšanai)	20.2.2006. (MVU piemaksas saņemšanai)
Piešķiršanas datums	21.4.2005. (lēmums par MVU atbalstu)	15.12.2006. (lēmums par MVU atbalstu, ja to apstiprina Komisija)
Zemes pirkuma līgums	27.6.2005.	30.6.2006.
Darbu uzsākšana	2005. gads	2006. gada jūlijs
Paziņojums	1.9.2005. ⁽¹⁰⁾	20.12.2006.
Plānotais ieguldījumu periods	1.1.2005.–31.12.2007.	24.7.2006.–30.6.2008.
Ražošanas uzsākšana	2006. gada februāris	2007. gada otrais ceturksnis
Pilnas ražošanas jaudas sasniegšana	2006. gada jūnija beigas (30 MWp)	2007. gada beigas (60 MWp)
Komisijas atļauja	7.6.2006. (MVU piemaksa)	

⁽⁷⁾ *Sovello* jau tika piešķirts reģionālais ieguldījumu atbalsts rūpnīcai Tālhaimā, kas Kopienas uzdevuma shēmas ietvaros saskaņā ar Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regulas (EK) Nr. 70/2001 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu, sniedzot valsts atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem (OV L 10, 13.1.2001., 33. lpp.), 4. panta 3. punkta b) apakšpunktu iekļāva MVU piemaksu 15 procentu punktu apmērā. 2006. gada 7. jūnija lēmumā N 426/05 (OV C 270, 7.11.2006., 2. lpp.) Komisija bija secinājusi, ka paziņojuma iesniegšanas brīdī *Sovello* bija MVU.

⁽⁸⁾ Viens *MegaWatt-Peak* (MWp) atbilst 1 000 000 *Watt-Peak* (Wp). *Watt-Peak* ir saules bateriju un saules moduļu jaudas (nominālās jaudas) mērvienība. *Watt-Peak* ir saules moduļu tehniskās jaudas parastais salīdzinošais kritērijs, ko izmanto fotogalvanisko elementu jomā un kas raksturo moduļu nominālo jaudu standarta pārbaužu apstākļos.

⁽⁹⁾ Sākotnēji (saskaņā ar kopuzņēmuma pamatlīgumu, kas 2005. gada janvārī noslēgts starp *Evergreen* un *Q-Cells*) uzņēmuma teritorijā bija iecerēts veikt daudz lielākus ieguldījumus, lai sasniegtu papildu jaudu, kas kopumā būtu 90 MWp vai attiecīgi (saskaņā ar informāciju, kas minēta 2007. gada martā iesniegtajā paziņojumā par paplašināšanās projektu) ^(*) ^(*) komercnoslēpums) MWp, īstenojot šo projektu (..) posmos (..). Abus pēdējos posmus Vācijas paziņojumā nenorādīja, (..). Izskatot kopuzņēmuma partneru iesniegtos gada pārskatus, Komisija secina, ka 2008. gadā *Sovello* kopējā jauda bija 85 MWp.

⁽¹⁰⁾ Sk. 7. zemsvītras piezīmi.

2.4. Tiesiskais pamatojums

- (17) Atbalstu piešķir, pamatojoties uz šādu atbalsta shēmu: "Reģionālās saimniecības struktūras uzlabošana" (*Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur*) (valsts atbalsts N 642/02 ⁽¹¹⁾ – turpmāk tekstā "Kopienas uzdevuma shēma"), 2005. gada Likums par ieguldījumu piemaksām (*Investitionszulagengesetz 2005*) (valsts atbalsts N 142a/04 ⁽¹²⁾) un tā vietā pieņemtā shēma – 2007. gada Likums par ieguldījumu piemaksām (*Investitionszulagengesetz 2007*) (valsts atbalsts N 357a/06 ⁽¹³⁾).

2.5. Ieguldījuma izmaksas

- (18) Saskaņā ar jaunāko informāciju, ko Vācija sniedza 2009. gada 16 un 24. aprīlī, *Sovello* 2 kopējās nominālās ieguldījuma izmaksas ir 118 418 780 euro (pašreizējā vērtība 114 882 310 euro ⁽¹⁴⁾) un ir pilnā apmērā ir uzskatāmas par reģionālo atbalstu. I tabulā ir sniegtas paziņotā projekta kopējās ieguldījuma izmaksas:

I tabula

Projekta izmaksu atšifrējums

(EUR)

2006. g.	2007. g.	2008. g.	Kopsumma (nominālā)	Kopsumma (pašreizējā vērtība 31.12.2006.)
(..)	(..)	(..)	118 418 780	114 882 310

2.6. Projekta finansējums

- (19) Saskaņā ar jaunāko informāciju, ko Vācija sniedza 2009. gada 16. un 24. aprīlī, *Sovello* finansēja šo projektu, ieguldot 87 313 015 euro no saviem līdzekļiem un (bez valsts garantijām) no bankas saņemto aizdevumu, kā arī izmantojot pieprasīto atbalstu 31 105 765 euro apmērā. Līdz ar to no *Sovello* līdzekļiem bez valsts atbalsta finansētais ieguldījums ir vismaz 25 % kopējo attiecināmo izmaksu.

2.7. Piemērojamā reģionālā atbalsta maksimālā intensitāte

- (20) Tālhaima (Biterfeldes rajons, Desavas (*Dessau*) pilsēta, Saksijas-Anhaltes federālā zeme) EK līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunkta nozīmē atrodas atbalstāmā reģionā. Saskaņā ar Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādņiem ⁽¹⁵⁾ (turpmāk tekstā – "1998. gada reģionālā atbalsta pamatnostādnes") un 2004.–2006. gada Vācijas reģionālā atbalsta karti ⁽¹⁶⁾, kas bija spēkā paziņojuma iesniegšanas brīdī, lielo uzņēmumu atbalstiem šajā reģionā maksimāli pieļaujamā atbalsta intensitāte ir 35 % apmērā no bruto dotācijas ekvivalenta (turpmāk tekstā – "BDE").

2.8. Atbalsta summa un atbalsta intensitāte

- (21) Ņemot vērā iespējamo kohēzijas prēmijas piemērošanu, pamatojoties uz 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 25. punktu, Vācija ir paziņojusi par divām atšķirīgām atbalsta summām un atbalsta intensitātēm. 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 25. punktā ir noteikts: "Maksimāli pieļaujamo atbalsta intensitāti (..) var palielināt, reizinot ar koeficientu 1,15, ja atbalsta projekts tiek līdzfinansēts kā "galvenais projekts" Padomes Regulas (EK) Nr. 1260/1999 ⁽¹⁷⁾ (..) 25. panta nozīmē." Tomēr saskaņā ar EK līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktu atbalstāmā reģionā Kopienas fondu līdzfinansējumam jābūt vismaz 25 % kopējā valsts finansējuma un maksimālā atbalsta intensitāte, ko iegūst, piemērojot kohēzijas prēmiju, nedrīkst pārsniegt 75 % reģionālā atbalsta maksimālās robežas (2002. gada daudznozaru pamatprincipu 25. un 26. punkts).
- (22) Pirmā Vācijas paziņotā atbalsta intensitāte bija 22,46 % no BDE (tas atbilst atbalsta summai 30,526 miljonu euro apmērā). Turklāt tā ir atbalsta intensitāte bez kohēzijas prēmijas, kas aprēķināta, pamatojoties uz sākotnēji paziņotajām attiecināmajām izmaksām, kuru pašreizējā vērtība ir 135,934 miljoni euro un kuriem tika piemērots pazemināšanas mehānisms saskaņā ar 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 21. punktu, kā arī ņemot vērā reģionālā atbalsta maksimālo robežu 35 % apmērā no BDE.

⁽¹¹⁾ Komisijas 2003. gada 1. oktobra lēmums (OV C 284, 27.11.2003., 2. lpp.).

⁽¹²⁾ Komisijas 2005. gada 19. janvāra lēmums (OV C 235, 23.9.2005., 3. lpp.).

⁽¹³⁾ Komisijas 2006. gada 6. decembra lēmums (OV C 23, 1.2.2007., 1. lpp.).

⁽¹⁴⁾ Aprēķinātas, pamatojoties uz paziņojuma saņemšanas brīdī Vācijai piemēroto bāzes procentu likmi 4,36 % apmērā.

⁽¹⁵⁾ OV C 74, 10.3.1998., 9. lpp.

⁽¹⁶⁾ OV C 186, 6.8.2003.

⁽¹⁷⁾ OV L 161, 26.6.1999., 1. lpp.

- (23) Ja piemēro kohēzijas prēmiju (turpmāk tekstā – “atbalsts ar kohēzijas prēmiju”), maksimālā atbalsta summa pie attiecināmajām izmaksām 135,943 miljonu euro apmērā ir 35,105 miljoni euro (pašreizējā vērtība; tas atbilst atbalsta intensitātei 25,83 % no BDE). Šā atbalsta intensitāte pamatojas uz 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 25. punktu.
- (24) Otrā atbalsta intensitāte, par kuru Vācija ir paziņojusi kohēzijas prēmijas piemērošanas gadījumā, pamatojoties uz visām attiecināmajām ieguldījuma izmaksām, ir 23,83 % no BDE (tas atbilst (nominālajai) atbalsta summai 35,336 miljoniem euro un 32,397 miljoniem euro (pašreizējā vērtība)).
- (25) 2009. gada 16. un 24. aprīlī Vācija iesniedza jaunāko informāciju un paziņoja Komisijai, ka kopējās attiecināmās ieguldījuma izmaksas *Sovello 2* ir 118 418 780 euro (pašreizējā vērtība 114 882 310 euro) un atbalsts *Sovello 2*, ja piemēro nominālo kohēzijas prēmiju, ir 31 105 765 euro (pašreizējā vērtība 27 367 723 euro), kas atbilst atbalsta intensitātei 23,8224 % no BDE. Turklāt tika paskaidrots, ka atbalsts jāpiesūta 2009. gadā kā tieša dotācija 17 220 066 euro apmērā un kā ieguldījumu piemaksas 13 885 699 euro apmērā.
- (26) Vācijas iestādes iesniedza galvenā projekta pieteikumu, lai operatīvās programmas “Saksija-Anhalte” ietvaros saņemtu līdzfinansējumu no ERAF (Eiropas Reģionālās attīstības fonds) līdzekļiem 9,118 miljonu euro (nominālā vērtība) apmērā⁽¹⁸⁾. Ja, pamatojoties uz Regulas (EK) Nr. 1260/1999 noteikumiem, kas attiecas uz galvenajiem projektiem, un vispārējiem struktūrfondu noteikumiem, Komisija noraidītu šo pieteikumu, tad nebūtu izpildīti nosacījumi, lai varētu saņemt kohēzijas prēmiju. Šajā gadījumā dotācija un līdz ar to paziņojumā paredzētais kopējais atbalsts tiek samazināti, lai netiktu pārsniegtas robežvērtības, kas izteiktas BDE un kas šādā situācijā tiek piemērotas, nepiešķirot prēmiju.
- (27) Saskaņā ar lēmuma par atbalsta piešķiršanu saskaņā ar Kopienas uzdevumu IX nodaļas 2. punkta m) apakšpunktu⁽¹⁹⁾ ieguldījumu stimulu piešķiršana ir atkarīga no atbalsta, ko apstiprinājusi Komisija.
- (28) Paziņojumā ir norādīts, ka paziņoto projekta atbalstu nevar summēt ar atbalstu, kas saņemts par tām pašām attiecināmajām izmaksām saskaņā ar citām vietējām, reģionālām vai Kopienas shēmām.
- (29) Vācija apliecināja, ka atbalsta saņēmējs ir pieprasījis atbalstu pirms šā projekta darbu uzsākšanas. Saskaņā ar lēmumu par subsīdijas piešķiršanu atbalsta pieteikums tika iesniegts 2006. gada 20. februārī, bet ieguldījuma projektu uzsāka tikai 2006. gada jūlijā.
- (30) Turklāt Vācija apstiprināja, ka maksimālā atbalsta intensitāte un maksimālā atbalsta summa, kas tika piešķirtas ar šo lēmumu, netiktu pārsniegtas arī mazāku vai lielāku attiecināmo izmaksu gadījumā.

2.9. Vispārīgi pienākumi

- (31) Lēmuma par subsīdijas piešķiršanu IX nodaļas 2. punkta f) apakšpunktā par tiešajām dotācijām, kā arī Vācijā piemēroto atbalsta shēmu juridiskajā pamatā ir noteikts, ka atbalsta saņēmējam ieguldījums vismaz piecus gadus ir jāsauglabā tajā pašā vietā.
- (32) Paziņojumam Vācija ir pievienojusi lēmuma par subsīdijas piešķiršanu kopiju. Turklāt tā ir apņēmusies:

— reizi piecos gados no dienas, kad Komisija ir apstiprinājusi atbalstu, iesniegt Komisijai starpziņojumu (iekļaujot informāciju par izmaksātajām atbalsta summām, lēmuma par subsīdijas piešķiršanu izpildi un citiem ieguldījumu projektiem, kas uzsākti tajā pašā vietā/uzņēmumā),

— sešu mēnešu laikā no pēdējās atbalsta daļas izmaksas dienas, pamatojoties uz iepriekš paziņotu maksājumu grafiku, iesniegt detalizētu galīgo ziņojumu.

3. FORMĀLAS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAS PAMATOJUMS

- (33) Lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu Komisija norāda uz turpmāk minētajiem aspektiem.
- (34) 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punktā ir noteikts, ka ieguldījuma projektu nedrīkst mākslīgi dalīt apakšprojektos, lai šādi izvairītos no 2002. gada daudznozaru pamatprincipu noteikumiem. Tādēļ uzskata, ka vienā ieguldījuma projektā ir iekļauti visi fiksētie ieguldījumi vienā ražotnē trīs gadu laikā. Šā punkta nozīmē ražotne ir ekonomiski nedalāma fiksētu kapitālieguldījumu vienība, kas veic noteiktu tehnisko funkciju, ir saistīta gan fiziski, gan funkcionāli un kam ir skaidri noteikti mērķi (piemēram, noteikta izstrādājuma ražošana). Dalībvalstis varētu censties viena ieguldījuma vietā pieteikt divus atsevišķus projektus, lai tādējādi, piemērojot automātisko pazemināšanas mehānismu saskaņā ar 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 21. punktu, panāktu lielāku maksimālo atbalsta intensitāti⁽²⁰⁾.

⁽¹⁸⁾ 2007. gada 8. maija pieteikums.

⁽¹⁹⁾ 2006. gada 15. decembra lēmums par subsīdijas piešķiršanu, grozīts 2009. gada 29. janvārī.

⁽²⁰⁾ Dalībvalsts varētu divreiz piemērot visu maksimālo atbalsta likmi pirmajiem projekta izmaksu 50 miljoniem euro (piemērojams maksimālās reģionālā atbalsta likmes pazemināšana nav nepieciešama), kā arī divreiz pusi maksimālās likmes nākamajiem 50 miljoniem euro. Turpretī attiecināmajām izmaksām, kas pārsniedz 100 miljonus euro, maksimālā reģionāla atbalsta likme nedrīkst pārsniegt 34 %.

- (35) Tā kā laika posmā starp darbu uzsākšanu pie projekta *Sovello 1* (2005. gadā) un darbiem pie projekta *Sovello 2* (2006. gada jūlijs) ir pagājuši mazāk nekā trīs gadi, Komisija, kā tas ir noteikts lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu, parasti pieņem, ka abi projekti kopā veido vienu vienotu ieguldījumu, izņemot gadījumu, ja būtu izpildīti 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punktā minētie kritēriji.
- (36) Šajā kontekstā Komisija ņēma vērā, ka *Evergreen* jau bija izmēģinājuma rūpnīca *Marlboro*, kas uzņēmumam nodrošināja pētniecības un attīstības iespējas un kurā tika izmēģināta ražošanas izmēģinājuma līnija, lai varētu izmantot *string ribbon* tehnoloģiju. Turpretī Komisija konstatēja, ka *Sovello 1* atrodas daudz tuvāk noietā tirgum, jo, uzsākot ražošanu 2006. gada aprīlī, visi 2006. gada aprīlī, maijā un jūnijā saražotie moduļi uzreiz tika pārdoti tirgū. Tādēļ Komisija sākotnēji secināja, ka *Sovello 1* mērķis acīmredzami nebija vispirms pierādīt, ka no tehniskā vai tehnoloģiskā viedokļa ir iespējams ražot saules moduļus, izmantojot *string ribbon* tehnoloģiju, bet gan novērtēt kopuzņēmuma partneru ekonomisko efektivitāti, tehnoloģiju un izgatavošanas metožu iespējamo ražošanas jaudu, kā arī izmantot gaidāmo Vācijas tirgus straujo attīstību.
- (37) Turklāt Komisija konstatēja, ka *Sovello 1* pirmā ieguldījuma apmēru (jauda 30 MWp) nevar klasificēt kā mazu. Pēc Komisijas domām, *Sovello 2* gadījumā, sasniedzot ražošanas jaudu 60 MWp, salīdzinājumā ar *Sovello 1* galu galā nevar būt runa par "sērijveida ražošanu." Uz *Sovello 2* izdevumiem attiecināmais reizināšanas koeficients ir tikai 2, bet liela ieguldījuma projektam *Qimonda* šis koeficients bija 13. *Qimonda* gadījumā Komisija secināja, ka paziņotais projekts kopā ar iepriekšējo izmēģinājuma projektu neveido vienu vienotu ieguldījumu (Komisijas 2008. gada 30. janvāra lēmums⁽²¹⁾), turpmāk tekstā – "*Qimonda* lēmums").
- (38) Ņemot vērā Pirmās instances tiesas spriedumu lietā T-184/97⁽²²⁾, kā arī jēdzienu "rūpnieciskie pētījumi," "eksperimentālā izstrādne" un "procesa inovācija" definīcijas Kopienas nostādņēs par valsts atbalstu pētniecībai, attīstībai un inovācijai⁽²³⁾ (turpmāk tekstā – "pētniecības, attīstības un inovācijas nostādnes"), Komisija puda lielas šaubas par to, vai *Sovello 1* var uzskatīt par izmēģinājuma projektu un līdz ar to par projektu, kas atdalīts no *Sovello 2* projekta.
- (39) Komisija uzskatīja, ka *Sovello 1*, ja to nevarētu uzskatīt par izmēģinājuma projektu, (pamatojoties uz 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punktā noteikto kritēriju
- vispārīgu vērtējumu) kopā ar *Sovello 2* varētu klasificēt par vienu vienotu ieguldījumu. Ņemot vērā faktu, ka otrās rūpniecības celtniecības darbi sākās trīs mēnešu laikā no brīža, kad pirmajā rūpniecībā tika uzsākta komerciāla ražošana, Komisija secināja, ka, neņemot vērā Vācijas argumentus, ka abas rūpniecības ir fiziski nošķirtas un nav funkcionāli saistītas, tas ir viens vienots uzņēmums ar divām ražotnēm, kas atrodas uz blakus esošiem zemesgabaliem un kas ražo vienu un to pašu izstrādājumu, izmantojot vienu un to pašu tehnoloģiju.
- (40) Pamatojoties uz sākotnējo kopuzņēmuma līgumu, Komisija secināja, ka kopuzņēmuma partneri bija iecerējuši daudz lielāku ieguldījumu nekā *Sovello 1*, ko bija plānots īstenot vairākos posmos. Turklāt Komisijai nebija skaidrs, vai papildizdevumi atsevišķu projektu īstenošanai viena integrēta ieguldījuma vietā ir lielāki par papildu atbalsta summu, kāda tiktu piešķirta, ja abi projekti netiktu uzskatīti par vienu vienotu ieguldījumu (un līdz ar to abiem projektiem kopā nebūtu piemērojams pazemināšanas mehānisms saskaņā ar 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 21. punktu).
- (41) Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Komisijai bija šaubas par to, vai un kādā apmērā paziņotais atbalsts ir nepieciešams, lai stimulētu ieguldījumus, un vai var uzskatīt, ka tas atbilst 2002. gada daudznozaru pamatprincipiem un ir saderīgs ar kopējo tirgu.

4. IEINTERESĒTO PERSONU APSVĒRUMI

- (42) Pēc lēmuma par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* Komisija saņēma vienas ieinteresētās personas apsvērumus. Eiropas Fotogalvanisko elementu ražošanas asociācijas⁽²⁴⁾ (*European Photovoltaic Industry Association, EPIA*) apsvērumi ir šādi.

4.1. Saules enerģijas iekārtu rūpniecība – tirgus ar lielām izaugsmes iespējām

- (43) Atbilstoši *EPIA* sniegtajai informācijai saules enerģijas ražošanas iekārtu tirgu raksturo nepārtraukta izaugsme. To pamato visā pasaulē augošais pieprasījums pēc fotogalvaniskiem izstrādājumiem, kā arī dinamiska tehnoloģija un augsts inovāciju līmenis. Ieviešot inovācijas ražošanas līmeni, noteicošais faktors ir ātrums. Lai pēc iespējas ātrāk palielinātu saules enerģijas ražošanas iekārtu konkurētspēju, jāsamazina saules enerģijas ražošanas izmaksas. Saules enerģijas ražošanā liela nozīme ir saules sistēmu iegādes izmaksām. Savukārt saules sistēmu ražošanas izmaksas ir atkarīgas no izmantotajām tehnoloģijām, kā arī izejvielu un materiālu cenām.

⁽²¹⁾ Komisijas lēmums lietā N 872/06 – viens atbalsts *Qimonda* (OV C 170, 5.7.2008., 2. lpp.).

⁽²²⁾ Lieta T-184/97 *BP/Komisija*, ECR (1997), II-03145 lpp. Šajā lietā Pirmās instances tiesa atzina, ka noteiktas kategorijas izstrādājumu ekonomiskas un rūpnieciskas iespējamības demonstrēšanas programmu nevar uzskatīt par izmēģinājuma projektu, kura mērķis ir izstrādājumu tehnoloģiska attīstība.

⁽²³⁾ OV C 323, 30.12.2006., 1. lpp.

⁽²⁴⁾ *EPIA* ir gandrīz 200 biedru no visas saules enerģijas nozares vairāk nekā 20 Eiropas valstīs (līdz ar to asociācija nodrošina fotogalvanisko elementu ražošanas visu piegādes ķēdi, sākot no silīcija, bateriju un moduļu ražošanas līdz pat sistēmu izstrādei). Atbalsta saņēmējs ir *EPIA* biedrs.

- (44) Par to, ka tehnoloģijas un inovācijas saules enerģijas nozarē ir īpaši būtiskas, pēc EPIA domām, vispirms liecina pieaugošais sadarbības pasākumu skaits starp uzņēmumiem un/vai pētniecības un attīstības institūtiem, kā arī jaunu uzņēmumu skaits šajā nozarē, kas nemitīgi palielinās.

4.2. Saules enerģijas rūpniecības izmēģinājuma projekti

- (45) Saskaņā ar EPIA sniegto informāciju saules enerģijas rūpniecībā inovācijas un jaunās tehnoloģijas tiek ieviestas, pamatojoties uz ekonomiskiem kritērijiem. Lai mazinātu kapitāla īpašnieku ekonomiskos riskus un saskaņā ar noteiktiem kritērijiem izmēģinātu jauninājuma tehnoloģisko un/vai ekonomisko efektivitāti, pētījumi un attīstība, kā arī inovāciju ieviešana ražošanā šajā jomā norisinās pa posmiem. Līdz ar to izmēģinājuma projekti ir īpaši piemēroti, lai ar konkrētiem mērķiem, ierobežotiem resursiem un aprēķināmiem riskiem varētu risināt noteiktas tehniska un/vai ekonomiska rakstura problēmas, kas saistītas ar inovācijām. Izmēģinājuma projekti tiek īstenoti arī, ieviešot inovācijas attiecībā uz izstrādājumiem un ražošanas procesu, saglabājot rūpnieciski pārbaudītas tehnoloģijas, jo jaudas palielināšana ekonomiski ir iespējama tikai tad, ja ražošanas izmēģinājuma process ir apliecinājies, ka ir iespējama sērijveida ražošana. Šādā gadījumā ātra ražošanas jaudu palielināšana ir izšķiroša, lai gūtu panākumus. Tādēļ ražošanas jaudas bieži vien tiek palielinātas uzreiz pēc veiksmīgas izmēģinājuma ražošanas īstenošanas.

4.3. String ribbon tehnoloģija vēl nav rūpnieciski pārbaudīta

- (46) Saskaņā ar EPIA sniegto informāciju *Sovello* izmantotā *string ribbon* tehnoloģija ir nepārtraukta metode, lai iegūtu silīcija lentes, no kurām tiek ražotas kristāliskās plātnes. Salīdzinājumā ar parastajām griešanas tehnoloģijām, kas tiek izmantotas kristālisko plātņu ražošanā, šai metodei ir nepieciešams ievērojami mazāks silīcija daudzums, un līdz ar to tā nepārprotami ir ekonomiski izdevīgāka. *String ribbon* plātņu izgatavošanas tehnoloģija pirms *Sovello 1* rūpnīcas būvniecības vēl nebija rūpnieciski pārbaudīta. Turklāt nekur pasaulē nebija uzņēmuma, kas tajā laikā būtu spējis no šīm *string ribbon* plātnēm izgatavot saules baterijas un pēc tam saules moduļus. Izmantojot *string ribbon* tehnoloģiju, *Sovello* nodrošina plātņu visu piegādes ķēdi, sākot no saules baterijām līdz saules moduļiem. Šī no tehnoloģiskā viedokļa inovatīvā integrācija visas piegādes ķēdes garumā bija rūpnieciski jāizmēģina.

5. VĀCIJAS APSVĒRUMI

- (47) Vācija sniedza papildu informāciju, lai kļiedētu Komisijas šaubas par to, vai abi ieguldījumi *Sovello 1* un *Sovello 2* kopā veido vienu vienotu ieguldījumu 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punkta nozīmē. Vācija

apgalvo, ka *Sovello 1* ir izmēģinājuma projekts un atbilstīgi *Qimonda* lēmumam tas jāuzskata par neatkarīgu ieguldījuma projektu. Šo apgalvojumu pamato turpmāk minētie argumenti.

5.1. *Sovello 1* ir izmēģinājuma projekts

- (48) Vācija uzstāj, ka ieguldījums *Sovello 1* ir jāklasificē par izmēģinājuma projektu. Turklāt Vācija atsaucas uz ESAO⁽²⁵⁾ sniegto definīciju, saskaņā ar kuru izmēģinājuma rūpnīcas būvniecība un darbība attiecas uz pētniecību un attīstību, ja tās galvenais mērķis ir gūt pieredzi, kā arī apkopot tehnisko un cita veida informāciju. Saskaņā ar ESAO sniegto definīciju izmēģinājuma projekts tiek īstenots ne tikai, lai pārbaudītu jaunas tehnoloģijas tehnisko īstenojamību, bet arī lai izvērtētu uzņēmuma darbības un izmaksu efektivitāti, kā arī tehnisko optimizāciju pirms sērijveida ražošanas uzsākšanas. Tāpēc Vācija uzskata, ka veiksmīgas izmēģinājuma projekta īstenošanas nosacījums ir *conditio sine qua non*, uzsākot un turpinot sērijveida ražošanu.
- (49) Vācija uzskata, ka ieguldījums *Sovello 1*, ņemot vērā šeit īstenotās procesa un ražošanas inovācijas, atbilst jēdzieniem "rūpnieciskie pētījumi" un "procesa inovācija" pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu nozīmē. Vācija atzīmē, ka fakts, ka atbalsta saņēmēja nolūks jau sākotnēji bija *Sovello 1* saražoto produktu komerciāla realizācija, nevar būt izšķirošs, lai pieņemtu lēmumu par vienu vienotu ieguldījumu, jo arī *Qimonda* lēmuma gadījumā Komisija neņēma vērā šo aspektu. Vācija paskaidro, ka *Qimonda* izmēģinājuma projekta mērķis un koncepcija neatšķiras no ieguldījuma *Sovello 1*.
- (50) Vācija apgalvo, ka *Sovello 1* projekts nepārprotami atbilst minētajiem nosacījumiem. *Sovello 2005.* gada janvārī nodibināja kopuzņēmuma partneri *Q-Cells* un *Evergreen*, lai apliecinātu *Evergreen* izstrādātās *string ribbon* tehnoloģijas, izmantojot to kopā ar *Q-Cells* ražošanas tehnoloģijas, rūpniecisku īstenojamību (saules bateriju izgatavošana un tehnoloģiskās prasmes iekārtu un ražošanas procesu jomā).
- (51) Vācija uzskata, ka Pirmās instances tiesas spriedums lietā T-184/97 nav pretrunā ar *Sovello 1* klasificēšanu par izmēģinājuma projektu un izskatāmajā lietā tam arī nav nozīmes, jo tajā nav izteikumu par viena vienota ieguldījuma jautājumu.
- (52) Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju *Sovello 1* ir pirmā automatizētā un pilnībā integrētā rūpnīca pasaulē, kurā tiek ražoti saules moduļi, izmantojot *string ribbon* tehnoloģiju.

⁽²⁵⁾ *Main definitions and conventions for the measurement of research and experimental development – A summary of the Frascati manual 1993; OECD, Pāris, 1994, par. 117-118.*

- (53) Vācija apliecina, ka *Evergreen* pieder izmēģinājuma rūpnīca Marlboro, kurā uzņēmums nodarbojas ar pētījumiem un attīstību, kā arī izmēģina ražošanas izmēģinājuma līniju, lai izmantotu *string ribbon* tehnoloģiju. Līdz ar to izmēģinājumi ražotnē *Sovello 1*, lai pierādītu, ka saules moduļu ražošana ir iespējama, izmantojot *string ribbon* tehnoloģiju, vairs nebūtu nepieciešama; *Evergreen* savā Marlboro laboratorijā to jau ir veiksmīgi izmēģinājis. Jautājums drīzāk esot bijis par to, vai sērijveida ražošana bija iespējama no tehnoloģiskā (un ekonomiskā) viedokļa. Vācija paskaidro, ka Marlboro nekad neesot notikusi rūpnieciska ražošana, proti, ne plātņu, ne bateriju, ne arī moduļu izgatavošana. Rūpnīcā *Sovello 1* tiek ražoti *Spruce Line* sērijas moduļi, turpretī Marlboro tika izgatavoti *Cedar Line* sērijas moduļi. Šie abi veidi atšķiras galvenokārt ar to, ka *Cedar Line* moduļus izgatavo manuāli, bet ražošana *Sovello* rūpnīcā lielā mērā esot automatizēta.
- (54) Marlboro rūpnīca tikai 2004. gadā sasniedza 15 MWp lielu jaudu, kas tika panākts, uzstādot jaunas krāsnis plātņu izgatavošanai. Vācija uzskata, ka tas tomēr nenozīmē, ka šeit jebkad būtu izmantotas rūpnieciskas tehnoloģijas *string ribbon* bateriju vai moduļu izgatavošanai vai īstenota atbilstoša ražošana rūpnieciskā mērogā. Turklāt Marlboro, kā iepriekš minēts, esot izgatavoti cita veida moduļi nekā *Sovello 1*. Turklāt Vācija norāda, ka saules enerģijas rūpniecības izmēģinājuma projektus parasti īsteno ar jaudu no 10 līdz 30 MWp. Fakts, ka *Sovello 1* ir sasniegti šo skaitļu maksimālie līmeņi, vēl nav iemesls, lai secinātu, ka tas nebija izmēģinājuma projekts. *Sovello 1* jauda (30 MWp) izriet no tieši šai rūpnīcai izstrādātās (...) ⁽²⁶⁾ jaudas.
- (55) Vācija skaidro, ka, pateicoties modernām tehnoloģijām, *string ribbon* rūpnīcas pašlaik sasniedz 75–80 MWp jaudu. Tādēļ neviens investors nav izveidojis lielāku ražotni, pamatojoties uz jaunu, vēl pilnībā neizmēģinātu tehnoloģiju.
- (56) Vācija norāda, ka ieguldījuma *Sovello 1* laikā nebija noteiktu mašīnu un iekārtu tehniskās uzraudzības standartu, kas būtu nepieciešami saules moduļu sērijveida ražošanai, izmantojot jauno *string ribbon* tehnoloģiju. Tā kā *Sovello* salīdzinājumā ar Marlboro ražotni tiktu piemēroti specifiski un augstāki ražošanas mērķi (vismaz (...) rentabilitāte, stabils bateriju efektivitātes līmenis (...) apmērā un bateriju efektivitātes palielinājums par (...)), nebūtu iespējams ne vienkārši "nokopēt" Marlboro labo-
- ratorijā iegūtos rezultātus, ne arī izmantot *Q-Cells* parastās ražošanas metodes ⁽²⁷⁾. Lai to pamatotu, Vācija min vairākus piemērus.
- (57) Turklāt Vācija apgalvo, ka īsais izmēģināšanas laiks un drīzie panākumi, kā arī straujā komerciālā realizācija nevarot būt par iemeslu, lai *Sovello 1* neklasificētu par izmēģinājuma projektu. Arī Marlboro rūpnīcā izgatavotie "izmēģinājuma izstrādājumi" esot pārdoti. Tas esot izskaidrojams ar lielo pieprasījumu pēc saules enerģijas iekārtām. Moduļi ar zemāku efektivitāti tika pārdoti par attiecīgi zemāku cenu. Ja ražīguma un efektivitātes faktiskās vērtības ilgstoši nesasniegtu noteikto mērķi, *Sovello 1* projekts būtu uzskatāms par neveiksmīgu. Arī šajā gadījumā saražotie moduļi tik un tā tiktu pārdoti, lai segtu zaudējumus.
- (58) Vācija paskaidro, ka starp ražošanas uzsākšanu *Sovello 1* un darbiem pie *Sovello 2* bija pagājuši pieci mēneši (nevis trīs, kā minēts lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu).
- (59) Vācija uzskata, ka izmēģināšanas laiks izmēģinājuma rūpnīcas *Sovello 1* gadījumā bija tik īss, jo netika veikts parastais starpnozaru sadalījums starp ieguldījumu un ražošanas posmiem (darbinieku pieņemšana darbā, cieša sadarbība ar ražošanas iekārtu izgatavotājiem, pirmie ražošanai nepieciešamo materiālu un rezerves daļu piegādes līgumi, telpu sadalīšana bateriju un moduļu ražošanai) un viss projekts kopumā bija ļoti labi izplānots.

5.2. Ieguldījuma projekti *Sovello 1* un *Sovello 2* ir divi atšķirīgi projekti

- (60) Vācija uzskata, ka, lai *Sovello 1* un *Sovello 2* abus kopā varētu uzskatīt par vienu vienotu ieguldījumu, jābūt vienlaikus izpildītiem visiem 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punktā minētajiem kritērijiem. Vācija min vairākus argumentus, lai pamatotu šo skaidrojumu, un atsaucas uz līdzšinējo Komisijas lēmumu pieņemšanas praksi, jo īpaši uz *Qimonda* lēmumu, Komisijas lēmumu par AMD ⁽²⁸⁾ (turpmāk tekstā – "AMD lēmums") un Komisijas lēmumu par *Q-Cells* ⁽²⁹⁾ (turpmāk tekstā – "Q-Cells lēmums"). Ņemot vērā to, ka *Sovello 1* un *Sovello 2* gadījumā šis nosacījums neesot izpildīts, abi projekti būtu jāuzskata par diviem neatkarīgiem ieguldījuma projektiem.

⁽²⁶⁾ Izmantojot (...), (plazmas CDV (ķīmisko tvaiku nogulsnešanās) standarta metodes, tā dēvētās PECVD (plazmas ķīmisko tvaiku nogulsnešanās) metodes vietā) tiek izmantota jauna metode (...).

⁽²⁷⁾ Jaunās tehnoloģijas bateriju izmēri (150 mm × 80 mm) būtiski atšķiras no standarta silīcija plātņu kvadrātveida formas (156 mm × 156 mm). Plānojot un uzstādot *Sovello 1* ražošanas iekārtas, bija jāņem vērā atšķirīgās bateriju formas noteiktās prasības, kā arī plātņu īpašās fizikālās īpašības (piemēram, (...)).

⁽²⁸⁾ Komisijas 2007. gada 18. jūlija lēmums lietā N 810/06 – atbalsts AMD (OV C 246, 20.10.2007., 1. lpp.).

⁽²⁹⁾ Komisijas 2007. gada 10. jūlija lēmums N 850/06 – atbalsts *Q-Cells* (OV C 270, 13.11.2007., 5. lpp.).

- (61) Vācija apliecinā, ka *Sovello 1* un *Sovello 2* rūpnīcas nav saistītas ne fiziski, ne arī funkcionāli. Tās ir divas atsevišķas ražotnes ar pilnībā neatkarīgām ražošanas iekārtām, atsevišķiem pamatlīdzekļiem (zeme, ēkas, mašīnas un iekārtas), kā arī atsevišķu pieslēgumu sabiedrisko ceļu tīklam (dažādi mājas numuri), kas atrodas uz atsevišķiem (kaut arī blakus esošiem) un dažādos laikos iegādātiem zemesgabaliem⁽³⁰⁾. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju abas ražotnes nodrošina visu piegādes ķēdi (sākot no *string ribbon* plātnēm un *string ribbon* baterijām līdz pat *string ribbon* moduļiem). Šos izstrādājumus ir iespējams pārdot atsevišķi, neveicot fiziskas izmaiņas ražošanas procesā⁽³¹⁾.
- (62) Vācija uzskata, ka, salīdzinot *Sovello 1* un *Sovello 2* rūpnīcas, iespējams skaidri saskatīt atšķirības ražošanas tehnoloģijā (jaunas procesa tehnoloģijas, plānāku plātņu ražošana) un (starp)produktu (plātnes, baterijas un moduļi) kvalitātē (augsts ražīgums).
- (63) Vācija jo īpaši uzsver, ka pirkuma opcija, kas *Sovello* bija piešķirta zemes pirkuma līgumā attiecībā uz *Sovello 1* blakus esošo zemesgabalu, attiecās tikai uz pārdevēja pienākumiem un, ņemot vērā valsts atbalsta noteikumus, nav objektīvi zemes pirkumu uzskatīt par ieguldījuma projekta sākumu. Tādēļ, pēc Vācijas domām, pirkuma opcija viennozīmīgi nepierāda vienu vienota ieguldījuma plānu, kas iekļauj gan *Sovello 1*, gan *Sovello 2* ražotni.
- (64) Vācija norāda, ka *Q-Cells* lēmumā Komisija secināja, ka divi ieguldījumi nav saistīti, ja tie atrodas uz atsevišķiem zemesgabaliem, tiem ir atsevišķas ēkas un aprīkojums, tie tiek atsevišķi pārvaldīti, bet kopīga tiem ir vienīgi stratēģiskā un operatīvā vadība. *Sovello 1* un *Sovello 2* gadījumā kopējai stratēģiskai un operatīvai vadībai esot tikai komerciāli apsvērumi un tā neesot obligāti nepieciešama, lai abi projekti varētu pastāvēt un veiksmīgi darboties.
- (65) Vācija uzskata, ka esošo stratēģisko plānu, kas (kā noteikts sākotnējā kopuzņēmuma līgumā) paredzēja jaudas palielināšanu veiksmīga izmēģinājuma projekta gadījumā, nevar vērtēt citādi kā attiecīgos *Qimonda* lēmuma plānus.
- (66) Vācija paskaidro, ka, pat ja abās ražotnēs tiek izgatavoti saules moduļi, katram no ieguldījuma projektiem *Sovello 1* un *Sovello 2* ir atšķirīgi mērķi. *Sovello 1* projekts tika iecerēts kā eksperimentāla rūpnīca (rūpnieciskas ražošanas tehnoloģisko un ekonomisko iespēju izmēģināšanai, izmantojot *string ribbon* tehnoloģiju visā piegādes ķēdē), bet *Sovello 2* attiecas uz noteiktas izstrādājumu grupas faktisku komerciālu sērijevada ražošanu, kurā tiktu standartizēta *Sovello 1* projekta ietvaros uzkrātā tehniskā pieredze.
- (67) Vācija uzskata, ka lēmuma par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu 61. punktā minētajā salīdzinājumā (reizināšanas koeficients ieguldījumu izmaksām, kas bija *Qimonda* lēmuma priekšmets, un atbilstošais koeficients abu *Sovello* projektu gadījumā) netiek ņemtas vērā šai nozarei raksturīgās iezīmes un tādēļ to nevar piemērot, lai pamatotu, ka *Sovello 1* nav izmēģinājuma projekts. Vācija norāda, ka *Qimonda* lēmumā minētās izmaksas attiecas uz trim ieguldījuma projektiem, pusvadītāju ražošanai nepieciešamo ēku un iekārtu izmaksas ir ievērojami augstākas par saules enerģijas rūpniecības izmaksām, bet vienas pusvadītāju izgatavošanai nepieciešamās iekārtas jauda ir daudz mazāka (tādēļ pusvadītāju ražošanai nepieciešams daudz lielāks iekārtu skaits). Turklāt izmēģinājuma projekti pusvadītāju ražošanas jomā ir saistīti ar relatīvi mazākām izmaksām, jo iekārtas ir daudz standartizētākas. Vācija uzskata, ka lielāks koeficients, kas izriet no projekta izmaksām un izmēģinājuma projekta izmaksām, var būt saistīts arī ar lielākām investora finanšu iespējām (un tādēļ nevarētu pamatot lielāku valsts atbalstu).
- (68) Vācija uzskata, ka sākotnējā kopuzņēmuma līgumā ietvertais vispārējais nodomu paziņojums par *Sovello* ražošanas jaudas palielināšanu nepamato funkcionālu saistību starp *Sovello 1* un *Sovello 2*, jo nav ietverta papildu specifikācija otram ieguldījuma projektam (vieta, ražošanas tehnoloģijas, iekārtas, silīcija piegādes un finansējums).
- (69) Vācija paskaidro, ka galīgais lēmums par *Sovello 2* projekta īstenošanu tika pieņemts 2006. gada jūnijā, pamatojoties uz šādiem elementiem: 1) nepārtraukti strauji augošs tirgus pieprasījums, kas ilgtermiņā nodrošina izstrādājumu noietu, 2) ilgtermiņa līguma noslēgšana par silīcija izejmateriālu piegādi (līgums ar REC, kas noslēgts 2006. gada jūnijā), 3) pierādīti tehniskie un ekonomiskie *Sovello 1* izmēģinājuma projekta panākumi (plānotais ražīgums un stabila bateriju efektivitāte tika sasniegta 2006. gada jūnijā).

⁽³⁰⁾ Zemesgabali tika iegādāti atsevišķi, tomēr *Sovello 1* zemes pirkuma līgumā (noslēgts (...)) bija paredzēta nesaistoša pirkuma opcija vēl viena zemesgabala iegādei, kas būtu paredzēts *Sovello 2* (...) pirkuma līgums). Jautājums par *Sovello 2* zemesgabala pārveidošanu par "zemi rūpnieciskai izmantošanai" tika lemts tikai vēlāk un risināts atsevišķi.

⁽³¹⁾ Vācija šeit atsaucas uz *Deloitte & Touche GmbH* 2006. gada 27. septembra atzinumu, kas Komisijai tika nosūtīts kopā ar paziņojumu. Tajā tiek secināts, ka ražotnes *Sovello 1* un *Sovello 2* var strādāt pilnīgi neatkarīgi viena no otras, kā arī tās var atsevišķi pārdot.

- (70) Vācija norāda, ka brīdī, kad tika pieņemts lēmums par ieguldījuma piešķiršanu *Sovello 1* (2005. gada janvārī), ne no tehniskā, ne arī ekonomiskā viedokļa nebija iespējams uzsākt *Sovello 2* ieguldījuma īstenošanu. Turklāt *Sovello 1* projekta panākumi šajā laikā vēl nebija paredzami.

5.3. Nav ekonomiska stimula mākslīgi sadalīt *Sovello 1* un *Sovello 2*

- (71) Vācija apgalvo, ka *Sovello* nebija nekāda ekonomiska stimula mākslīgi sadalīt *Sovello 1* un *Sovello 2*. Tā kā abām ražotnēm bija neatkarīga koncepcija, *Sovello* radās papildu izdevumi (..) euro⁽³²⁾ apmērā. Tādēļ Vācija uzskata, ka *Sovello* nevarēja izmantot sinerģiju un liela apjoma priekšrocības, kas parasti rodas viena vienota ieguldījuma gadījumā. Ja abi projekti tiktu klasificēti par diviem atsevišķiem ieguldījumiem, sagaidāmā lielāka atbalsta summa nespētu kompensēt ieguldījuma izdevumu palielināšanos, jo papildu atbalsta summa būtu tikai 10 miljoni euro⁽³³⁾.

5.4. Secinājums: *Sovello 1* un *Sovello 2* neveido vienu vienotu ieguldījumu

- (72) No agrākiem lēmumiem Vācija secina, ka divus atsevišķus ieguldījuma projektus Komisija esot klasificējusi par vienu vienotu ieguldījumu tikai tad, ja vienlaikus esot bijuši izpildīti visi 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punktā minētie kritēriji. Tādēļ Vācija uzskata, ka *Sovello 1* un *Sovello 2*, pat ja *Sovello 1* netiktu atzīts par izmēģinājuma projektu, abi kopā neveido vienu vienotu ieguldījumu, jo nav vienlaikus izpildīti 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punktā minētie kritēriji.
- (73) Pēc Vācijas domām, abu projektu tuvums gan telpas, gan laika ziņā nedrīkst būt par iemeslu secinājumam, ka abi ieguldījumi kopā ir uzskatāmi par vienu vienotu ieguldījumu 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punkta nozīmē un tika mākslīgi sadalīti, lai izvairītos no 2002. gada daudznozaru pamatprincipu noteikumiem.

6. ATBALSTA TIESISKAIS NOVĒRTĒJUMS

6.1. Valsts atbalsta esamība EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē

- (74) Lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu Komisija secināja, ka finansiālais atbalsts, ko, pamatojoties uz esošajām reģionālā atbalsta shēmām –

⁽³²⁾ Tādēļ, ka, lai sasniegtu 90 MWp ražošanas jaudu, netika veikts viens ieguldījums, bet gan divi atsevišķi ieguldījumi *Sovello 1* (30 MWp) un *Sovello 2* (60 MWp).

⁽³³⁾ Šis papildu summas aprēķini pamatojas uz pieņēmumu, ka viena ieguldījuma gadījumā veidojas mazākas attiecināmās izmaksas 144 miljonu euro apmērā un tik lielam ieguldījumu projektam tiktu piešķirta MVU piemaksa.

Kopienas uzdevuma shēmu un Likumu par ieguldījumu piemaksām, Vācija vēlas piešķirt *Sovello*, ir valsts atbalsts EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Šo secinājumu Vācija neapstrīdēja.

6.2. Paziņošanas pienākums, atbalsta likumīgums un piemērojamie tiesību akti

- (75) Vācija paziņoja par pasākumu 2006. gada 20. decembrī, līdz ar to izpildot individuāla paziņojuma prasību saskaņā ar 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 24. punktu.
- (76) Saskaņā ar Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādņu 2007.–2013. gadam 63. punktu un 58. zemsvītras piezīmi⁽³⁴⁾, kur noteikts, ka ieguldījuma projektus, par kuriem jāpaziņo atsevišķi, vērtēs saskaņā ar paziņošanas laikā spēkā esošajiem noteikumiem, Komisija pārbaudīja paziņoto atbalsta pasākumu, pamatojoties uz 1998. gada reģionālā atbalsta pamatnostādņēm, Vācijas reģionālā atbalsta karti (2004.–2006. gadā) un 2002. gada daudznozaru pamatprincipiem.

6.3. Atbalsta atbilstība 1998. gada reģionālā atbalsta pamatnostādņu vispārējiem noteikumiem

- (77) Jau lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu Komisija ir secinājusi, ka projekts ir pirmais ieguldījums 1998. gada reģionālā atbalsta pamatnostādņu nozīmē, attiecināmās izmaksas ir aprēķinātas precīzi un summēšanas nosacījumi ir ievēroti. Turklāt *Sovello* pieprasīja atbalstu pirms darbu uzsākšanas pie šā projekta un apņēmas pēc projekta beigām vismaz piecus gadus saglabāt ieguldījumu šajā reģionā. *Sovello* iegulda savus līdzekļus, kas nav saistīti ar valsts finansiālu atbalstu, vismaz 25 % apmērā no attiecināmajām izmaksām. Ņemot vērā, ka atbalsts *Sovello* jāpiešķir saskaņā ar jau pārbaudītām shēmām, tas principā atbilst 1998. gada reģionālā atbalsta pamatnostādņu vispārējiem noteikumiem. Šo secinājumu Komisija apstiprina šajā lēmumā.

6.4. Atbalsta atbilstība 2002. gada daudznozaru pamatprincipiem

6.4.1. Viens vienots ieguldījums

- (78) 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punktā ir noteikts, ka ieguldījuma projektu nedrīkst mākslīgi dalīt apakšprojektos, lai šādi izvairītos no 2002. gada daudznozaru pamatprincipu noteikumiem. Viens vienots

⁽³⁴⁾ OV C 54, 4.3.2006., 13. lpp.

ieguldījums ietver visus fiksētos ieguldījumus ražotnē trīs gadu laikā⁽³⁵⁾. Ražotne ir “ekonomiski nedalāma fiksētu kapitālieguldījumu vienība, kas veic noteiktu tehnisko funkciju, ir saistīta gan fiziski, gan funkcionāli un kam ir skaidri noteikti mērķi (piemēram, noteikta izstrādājuma ražošana).”

(79) Tā kā *Sovello* jau ir saņēmis atbalstu iepriekšējam ieguldījuma projektam (*Sovello 1*) tajā pašā vietā (zemesgabals, kas atrodas blakus *Sovello 2* teritorijai) un starp darbu uzsākšanu pie *Sovello 1* projekta (2005. gadā) un darbiem pie *Sovello 2* projekta (2006. gada jūlijs) ir pagājuši mazāk nekā trīs gadi, ir jānosaka, vai šis iepriekšējais ieguldījums kopā ar paziņoto *Sovello 2* projektu veido vienu vienotu ieguldījumu.

(80) Parasti Komisija pieņem, ka visi ieguldījumi, kas veikti ražotnes pamatlīdzekļos trīs gadu laikā, veido vienu vienotu ieguldījumu. Vācijas piezīmes par vienu vienotu ieguldījumu tika pārbaudītas, pamatojoties uz 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punktā noteiktajiem kritērijiem.

(81) Komisija uzskata, ka nekas neliecina par to, ka ieguldījuma projekts tika mākslīgi sadalīts divās daļās, lai izvairītos no 2002. gada daudznozaru pamatprincipu noteikumiem. Tomēr fakts, ka uzņēmumam nebija nolūka izvairīties no 2002. gada daudznozaru pamatprincipu noteikumiem, nav iemesls, lai automātiski secinātu, ka trīs gadu periodā uzsāktie projekti neveido vienu vienotu ieguldījumu (skat. arī AMD lēmuma 47.–49. punktu, kur Komisija secināja, ka tas ir viens vienots ieguldījums, lai gan ieguldījumi netika mākslīgi sadalīti ar nolūku, lai izvairītos no 2002. gada daudznozaru pamatprincipu noteikumiem). Tomēr tas, vai šis ir viens vienots ieguldījums, ir jānosaka, pamatojoties uz 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punktā noteiktajiem kritērijiem un faktiem, nevis ņemot vērā to, vai tas tika veikts ar nolūku.

(82) Pamatojoties uz Komisijas iepriekšējiem lēmumiem, Vācija secina: lai divi ieguldījumi tiktu uzskatīti par vienu vienotu ieguldījumu, jābūt vienlaikus izpildītiem visiem 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punktā noteiktajiem kritērijiem. Komisija nevar piekrist šai interpretācijai. Neviens no līdz šim pieņemtajiem Komisijas lēmumiem netika konstatēts, ka, ja vienlaikus tiek izpildīti visi kritēriji, ieguldījums jāuzskata par

vienu vienotu ieguldījumu. Komisija uzskata, ka 2002. gada daudznozaru pamatprincipi drīzāk paredz šo kritēriju vispārīgu vērtējumu. Kritēriji vispārīgi jāvērtē katrā gadījumā atsevišķi. Tas nozīmē, ka divi ieguldījumu projekti var veidot vienu vienotu ieguldījumu pat tad, ja nav izpildīti visi kritēriji.

(83) Kritēriji:

- noteikta tehniskā funkcija,
- fiziska vai funkcionāla saistība,
- skaidri noteikts mērķis un
- saimnieciska nedalāmība

turpmāk tiek analizēti un izvērtēti vispārīgā vērtējumā.

(84) Turklāt tiek ņemts vērā arī Vācijas arguments, ka *Sovello* nebija nekāda ekonomiska stimula mākslīgi sadalīt *Sovello 1* un *Sovello 2*.

6.4.1.1. Noteikta tehniskā funkcija

(85) Abas rūpnīcas veic vienu un to pašu noteiktu tehnisko funkciju: saules moduļu ražošanu, izmantojot *string ribbon* tehnoloģiju. Komisija secina, ka nekas neliecina par to, ka *Sovello 1* vai *Sovello 2* pirms ražošanas ir jāveic atšķirīgi priekšdarbi (izejviela abos gadījumos ir silīcijs). Izmaiņas attiecībā uz *Sovello 2* iekārtām un mašīnām, kuru pamatā ir *Sovello 1* uzkrātā pieredze un ražošanas efektivitātes uzlabojumi, ļauj secināt, ka starp *Sovello 1* un *Sovello 2* ražotajiem moduļiem būs nelielas atšķirības. Tomēr Komisija uzskata, ka šīs atšķirības ir parastās pielāgošanas rezultāts rūpnieciskos projektos un nemaina faktu, ka abas rūpnīcas veic vienu un to pašu tehnisko funkciju.

6.4.1.2. Fiziska vai funkcionāla saistība

(86) *Sovello 1* un *Sovello 2* ir divas atsevišķas rūpnīcas ar atsevišķiem pamatlīdzekļiem un atsevišķu pieslēgumu sabiedrisko ceļu tīklam. Abas ražotnes nodrošina visu saules moduļu ražošanas procesu no plātnēm un baterijām līdz pat moduļiem. Nav nekādas fiziskas saistības starp abu ražotņu “fiksēto kapitālieguldījumu vienību, kas veic noteiktu tehnisko funkciju”. Komisijai iesniegtajā atzinumā tiek secināts, ka rūpnīcas var pārdot atsevišķi un tās varētu darboties pilnīgi atsevišķi, neveicot nekādas fiziskas izmaiņas ražošanas procesā. Komisijai nav iemesla apšaubīt šo apgalvojumu.

⁽³⁵⁾ Ieguldījumu projekti var ilgt vairākus gadus, tādēļ aprēķinu veikšanai tiek noteikts trīs gadu ilgš laika periods, sākot no dienas, kad tiek uzsākti attiecīgā projekta darbi.

(87) Rūpnīcas *Sovello 1* un *Sovello 2* ir centralizējušas dažus pakalpojumus. Turklāt tās ražo vienu un to pašu izstrādājumu, izmantojot vienu un to pašu metodi, kā arī vienas un tās pašas iekārtas un mašīnas, tām ir viens iekārtu, aprīkojuma un izejvielu piegādātājs, apkopes un rezerves daļu sagāde ir organizēta centralizēti. Tomēr var apgalvot, ka šajā gadījumā trūkst noteiktu elementu, kas veidotu vispārpieņemtu funkcionālu saikni starp abu ražotņu "fiksēto kapitālieguldījumu vienību, kas veic noteiktu tehnisko funkciju". Tā, piemēram, starp abiem *Sovello* projektiem nav ne piegādes saistību, ne arī kopējas tehniskās infrastruktūras (piemēram, elektrostacija u. tml.), nenotiek arī apmaiņa ar starpproduktiem. Rūpnīcām ir neatkarīgas ražošanas līnijas.

(88) Attiecībā uz *Sovello 1* zemesgabala pirkuma līgumā paredzēto pirkuma opciju blakus zemesgabalam Komisija šajā īpašajā gadījumā piekrīt Vācijai, ka šāda pirkuma opcija pati par sevi šajā situācijā nav pietiekams iemesls, lai secinātu, ka pastāv funkcionāla saistība 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punkta nozīmē, turklāt atbalsta saņēmējam tas neradīja nekādus papildu finanšālos izdevumus, un investoram bija padomā arī citi *Sovello 2* piemēroti zemesgabali.

(89) Pamatojoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, Komisija uzskata, ka starp *Sovello 1* un *Sovello 2* nav fiziskas un ciešas funkcionālas saistības 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punkta nozīmē.

6.4.1.3. Skaidri noteikts mērķis

(90) Vācija apgalvo, ka *Sovello 1* esot bijis izmēģinājuma projekts, kurā rūpnieciskā mērogā bija iecerēts apliecināt ražošanas procesa, kurā tiktu izmantota pilnīgi jauna tehnoloģija⁽³⁶⁾, funkcionalitāti, efektivitāti (ražīgumu) un ekonomisko efektivitāti visas piegādes ķēdes garumā, bet *Sovello 2* mērķis pēc tam, kad būtu apliecināta tehniskā un ekonomiskā īstenojamība, esot bijis palielināt jaudu un uzsākt masveida ražošanu. Līdz ar to Vācija secina, ka *Sovello 1* un *Sovello 2* ieguldījumu projektiem ir atšķirīgi mērķi.

(91) Saistībā ar to Komisija vēlas paskaidrot, ka – pretēji Vācijas interpretācijai –, apstiprinot *Qimonda* lēmumu, tā neuzskatīja, ka izmēģinājuma projektiem 2002. gada

daudznozaru pamatprincipu 49. punkta piemērošanas nolūkā neizbēgami ir cits mērķis. Šajā lēmumā tā vienīgi secināja, ka attiecīgajam izmēģinājuma projektam bija cits mērķis un kopā ar otru projektu tas neveidoja vienu vienotu ieguldījumu. Pārbaudot divu projektu mērķus, fakts, ka viens no tiem ir izmēģinājuma projekts, var būt būtisks pierādījums tam, ka abiem projektiem ir atšķirīgi mērķi, tomēr atkarībā no projektu īpašajām pazīmēm katrā individuālā gadījumā šis fakts var nebūt pietiekams, lai skaidri norobežotu abu projektu mērķus. Komisija uzskata, ka ņemot vērā grūtības, kas rodas, norobežojot izmēģinājuma projektu, jāpārbauda tieši individuālās projekta pazīmes, lai noteiktu, vai izmēģinājuma projekta mērķis, pamatojoties uz tā īpašo raksturu, pietiekami atšķiras no otra projekta mērķa. Šajā gadījumā tika minēti vairāki elementi, kas apliecina, ka *Sovello 1* un *Sovello 2* ir atšķirīgi, skaidri noteikti mērķi.

(92) EPIA sniegtie argumenti apliecina, ka saules enerģijas rūpniecības jomā inovāciju un jaunu tehnoloģiju attīstība, ņemot vērā ekonomiskus kritērijus, bieži vien notiek pa posmiem un fotogalvanisko elementu nozarē ir īstenoti vairāki projekti, kuru mērķis pirms masveida ražošanas uzsākšanas ir pārbaudīt inovāciju īstenojamību un procesu reproducējamību. Šie argumenti apliecina arī to, ka *Sovello 1* bija pirmais ieguldījums pasaulē, lai rūpnieciski izmēģinātu *string ribbon* tehnoloģiju.

(93) Ņemot vērā kopuzņēmuma pamatlīgumu, Komisija secina, ka *Sovello 1* plātnu izstrādājumus bija plānots ražot, *string ribbon* tehnoloģiju izmantojot kopā ar *Q-Cells* ražošanas tehnoloģijām, lai izveidotu ražošanas metodes, ko varētu izmantot rūpnieciskā mērogā un kuru ekonomiskā efektivitāte būtu pierādīta. Tas paredzēja virkni tehnoloģisku inovāciju, kā arī īpaši *Sovello 1* paredzētu iekārtu izstrādi, uzsverot ražošanas metožu automatizāciju un reproducējamību rūpnieciskā mērogā, kā rezultātā tika uzsākta "Spruce Line" sērijas moduļu ražošana. Līdz ar to *Sovello 1* bija pilnīgi jauns projekts, kura mērķis bija izmēģināt saules moduļu izgatavošanas tehnisko iespējamību un ekonomisko efektivitāti, izmantojot *string ribbon* tehnoloģiju rūpnieciskā mērogā. Turpretī *Sovello 2* mērķis bija rūpnieciska sērijveida ražošana, kuras pamatā būtu *Sovello 1* panākumi.

⁽³⁶⁾ Vācija iesniedza papildu informāciju par atšķirībām starp eksperimentālo posmu Marlboro rūpnīcas laboratorijas apstākļos un *Sovello 1* projekta ietvaros izmēģināto ražošanas procesu. Saskaņā ar šo informāciju ražošana Marlboro pamatojās uz *Evergreen* izstrādāto *string ribbon* tehnoloģiju, moduļi tika izgatavoti manuāli, un šī rūpnīca ražoja *Cedar Line* sērijas moduļus. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju (...).

(94) Lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu Komisija izteica šaubas par *Sovello 1* apmēru (ražošana jauda 30 MWp), salīdzinot ar Marlboro laboratorisko ražošanu (15 MWp) un *Sovello 2* sērijveida ražošanu (tikai 60 MWp). Tomēr Vācija paskaidroja, ka

Marlboro rūpnīca sasniedza pilnu jaudu tikai 2004. gadā, un uzsvēra, ka tas nav pierādījums tam, ka Marlboro ražotnē ir uzsākta rūpniecisku ražošanas metožu piemērošana. Par to liecina arī fakts, ka *Evergreen* pašlaik plāno apturēt ražošanu Marlboro rūpnīcā (un šeit turpināt tikai pētniecības un attīstības darbu), paplašinot savu jauno ražotni *Devens* (*Devens*)⁽³⁷⁾.

- (95) Turklāt Vācija apgalvo, ka fotogalvanisko elementu rūpniecības izmēģinājuma projektu ražošanas jauda parasti esot no 10 līdz 30 MWp. *Sovello 1* gadījumā 30 MWp lielā jauda esot sasniegta, pateicoties (...). Komisija sākotnēji šaubījās par *Sovello 2* ierobežoto jaudu salīdzinājumā ar *Sovello 1*, tomēr Vācija precizēja, ka rūpnīcu, kas strādā, izmantojot *string ribbon* tehnoloģiju, pašlaik sasniegtā maksimālā ražošanas jauda ir no 75 līdz 80 MWp un 2008. gadā esot uzsākta *Sovello 3* būvniecība, kas pašlaik esot jau gandrīz pabeigta.
- (96) Attiecībā uz *Qimonda* ieguldījumu izdevumiem piemērotā reizināšanas koeficienta salīdzinājumu ar abu *Sovello* ieguldījumu projektu attiecīgo koeficientu Komisija secina, ka *Qimonda* lēmumā minētās izmaksas attiecas uz trim ieguldījumiem, ka pusvadītāju ražošanai nepieciešamo ēku un aprīkojuma izmaksas ir ievērojami lielākas par fotogalvanisko elementu rūpniecības izmaksām un ka vienas pusvadītāju izgatavošanai nepieciešamās iekārtas jauda ir daudz mazāka (tādēļ masveida ražošanas uzsākšanai ir nepieciešams lielāks iekārtu skaits). Komisija secina arī to, ka, pamatojoties uz ievērojami lielāku iekārtu standartizāciju, pusvadītāju rūpniecības izmēģinājuma projekti ir daudz lētāki. Turklāt Komisija uzskata, ka lielāks koeficients, kas izriet no šī projekta izmaksām un izmēģinājuma projekta izmaksām, var būt saistīts ar lielākām investora finanšu iespējām. Komisija arī secina, ka sākotnēji tika paziņots par daudz apjomīgāku projektu (*Sovello 2* + *Sovello 3*), ka šis paziņojums vēlāk tika mainīts, atsakoties no *Sovello 3* paredzētā atbalsta, un ka līdz ar to ieguldījuma projekts *Sovello 3* tika aizkavēts. Ņemot vērā šīs pieprasījuma atkarīgās nozares dinamiku un straujo attīstību, Komisija atzīmē, ka "zemas" reizināšanas koeficients abiem *Sovello* projektiem nav iemesls, lai secinātu, ka *Sovello 1* nav izmēģinājuma projekts, kuram ir no *Sovello 2* atšķirīgs mērķis.
- (97) Turklāt Komisija ņēma vērā, ka pirms *Sovello 2* uzsākšanas, pamatojoties uz *Sovello 1* sasniegtajiem rezultātiem, tika pieņemts faktiskais lēmums par vai pret turpmākiem ieguldījumiem.
- (98) Šajā kontekstā jānorāda, ka jau 2006. gada februārī tika iesniegts atbalsta pieteikums *Sovello 2* projektam (pagaidu

lēmuma par subsīdijas piešķiršanu pieņemšana 2006. gada decembrī). Uzsākot formālu izmeklēšanas procedūru, Komisija uzskatīja, ka atbalsta saņēmējam, iesniedzot atbalsta pieteikumu, bija konkrēti plāni attiecībā uz ieguldījuma projekta apmēru un finansējumu. Tomēr iesniegtā informācija liecina, ka galīgais lēmums par ieguldījumu tika pieņemts tikai 2006. gada jūnijā, tātad pēc tam, kad tika izpildīti *Sovello 2* īstenošanai nepieciešamie nosacījumi. Turklāt piegādes līgums ar REC (kas *Sovello 2* piegādāja pietiekamu silīcija daudzumu) tika parakstīts tikai 2006. gada jūnijā, kas nozīmē, ka faktiskais lēmums "par vai pret" tika pieņemts tikai šajā laikā. Atbalsta saņēmēja uzņēmuma vadībai, šķiet, jau iepriekš bija iesniegta informācija, ka tehnoloģiskie un ekonomiskie mērķi visticamāk tiks sasniegti, tomēr tas nav pretrunā tam, ka *Sovello 1* 2005. gadā tika iecerēts kā izmēģinājuma projekts ar noteiktiem tehnoloģiskiem un ekonomiskiem mērķiem, kas nepārotami atšķiras no *Sovello 2* mērķiem.

- (99) Turklāt Komisija ņēma vērā, ka *Sovello 1*, pamatojoties uz tā saukto *ESAO Frascati Manual*⁽³⁸⁾, kurā ir noteikti vispārēji pētniecības, attīstības un inovāciju politikā pieņemti standarti, ir izmēģinājuma projekta pazīmes. *ESAO* sniegtajā definīcijā ir noteiktas atšķirības starp dažādiem izmēģinājuma projektu veidiem: projekti, kas paredzēti jauna izgudrojuma vai tehnoloģijas eksperimentālai attīstībai (šajā gadījumā tā ir *string ribbon* tehnoloģija) laboratorijas apstākļos, un projekti, kas attiecas uz procesa tehnoloģijas eksperimentālu attīstību, lai rūpnieciski varētu izmantot jaunu izgudrojumu vai tehnoloģiju.
- (100) *Frascati Manual* 2.3.4. punktā tiek skaidri noteiktas robežas starp pētniecību un attīstību un rūpniecisku darbību (kā *Sovello 1* gadījumā); turklāt, pamatojoties uz klasifikāciju, ir sniegti skaidrojumi, kā pētniecības un attīstības darbības var norobežot no rūpnieciskas darbības. Jāatzīmē, ka standarti un kritēriji (piemēram, izmaksām piemērojamais reizināšanas koeficients) dažādās ekonomikas nozarēs var atšķirties.
- (101) Ņemot vērā *EPIA* sniegto informāciju, saskaņā ar kuru fotogalvanisko elementu tirgus ir ļoti dinamisks un to raksturo liels pieprasījums, Komisija šajā gadījumā uzskata, ka *Sovello 1* izstrādājumu tūlītēja komerciāla izmantošana nav pārliecināts pierādījums tam, ka *Sovello 1* nav izmēģinājuma projekts.
- (102) Eiropas Pirmās instances tiesas spriedumā lietā T-184/97 (*BP* pret Komisiju) runa ir par jēdziena "izmēģinājuma projekts, kura mērķis ir videi nekaitīgu izstrādājumu

(37) *Evergreen* 2008. gada pārskats.

(38) *Frascati Manual* — *Proposed Standard Practice for Surveys on Research and Experimental Development*.

tehnoloģiska attīstība” (jo īpaši saistībā ar degvielu, kas iegūta no atjaunojamiem energoresursiem) nozīmi. Izskatītā shēma sniedzās tālāk par tehnoloģiskas attīstības izmēģinājuma projekta īstenošanu, un acīmredzot būtībā tās mērķis bija ekonomiska un rūpnieciska attīstība, lai nodrošinātu labāku iekļūšanu biodegvielas tirgū. *Sovello 1* projektam bija abi mērķi: jaunas procesa tehnoloģijas apstiprināšana (*string ribbon* tehnoloģija kopā ar *Q-Cells* ražošanas tehnoloģijām) rūpnieciskā mērogā un tās ekonomiskās efektivitātes pārbaude. Kā iepriekš minēts, tas faktiski nav pretrunā ar ESAO sniegto izmēģinājuma rūpnīcu definīciju.

- (103) Pamatojoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, Komisija uzskata, ka abiem projektiem *Sovello 1* un *Sovello 2*, pat ja tie veic vienu un to pašu tehnisko funkciju (saules moduļu ražošana, izmantojot *string ribbon* tehnoloģiju), ir atšķirīgi mērķi. *Sovello 1* mērķis bija pārbaudīt, vai saules moduļu ražošanu (izmantojot *string ribbon* tehnoloģiju kopā ar *Q-Cells* ražošanas tehnoloģijām) no tehnoloģiskā un ekonomiskā viedokļa ir iespējams īstenot rūpnieciskā mērogā, bet *Sovello 2* bija iecerēts, lai attīstītu šādu moduļu sērijveida ražošanu.

6.4.1.4. Ekonomiskā nedalāmība

- (104) Rūpnīcas *Sovello 1* un *Sovello 2* no ekonomiskā viedokļa var pastāvēt neatkarīgi viena no otras. Nevar noliegt, ka izmēģinājuma projekts *Sovello 1* bija nepieciešams, lai varētu veikt ar *Sovello 2* projektu iecerēto masveida ražošanu. Tomēr katru projektu iespējams atsevišķi pārdot, un nekas neliecina par to, ka izmēģinājuma projekts *Sovello 1* nebūtu ekonomiski nodalāms no ieguldījuma projekta *Sovello 2*. Turklāt Komisija secina, ka atbalsta saņēmēja uzņēmuma vadība, pirms izšķirās par Tālhaimu, apsvēra arī citas *Sovello 2* rūpnīcai piemērotas vietas gan Eiropā, gan arī ASV.

6.4.1.5. Nav ekonomiska stimula mākslīgi sadalīt abus ieguldījumu projektus

- (105) Saskaņā ar Vācijas iestāžu veiktiem aprēķiniem atbalsts diviem atsevišķiem ieguldījuma projektiem (*Sovello 1* un *Sovello 2*) būtu tikai par 10 miljoniem euro lielāks nekā atbalsts vienam ieguldījumam (*Sovello 1* + *Sovello 2*). Tomēr šī iespēja būtu jāizvērtē, ņemot vērā papildu izmaksas (..) euro apmērā. Veicot aprēķinus, Vācija pieņēma, ka arī vienam ieguldījumam (ar zemākām kopējām izmaksām) tiktu piešķirta MVU piemaksa 15 procentu punktu apmērā, kā tas bija *Sovello 1* projekta gadījumā. Tomēr nevar droši uzskatīt, ka Komisija vienam šāda apjoma ieguldījumu projektam tik tiešām būtu piešķirusi MVU piemaksu. Pat šādā gadījumā visi aprēķini liecina par to, ka *Sovello* nebija nekāda ekonomiska stimula “mākslīgi” sadalīt *Sovello 1* un *Sovello 2*.

- (106) Tomēr Komisija atgādina, ka tas liecina vienīgi par to, ka *Sovello 1* un *Sovello 2* netika sadalīti ar nolūku, lai izvairotos no valsts atbalsta noteikumiem. Tas gan nenozīmē, ka nevarētu būt izdevīgi ekonomisku apsvērumu dēļ tomēr sadalīt vienu projektu (piemēram, *Sovello*), nevis pasniegt to kā vienu vienotu ieguldījumu, lai šādi panāktu vēl lielāku atbalsta intensitāti. Tādēļ, pamatojoties uz 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punktā noteiktajiem kritērijiem, Komisijai vienmēr ir jāpārbauda ekonomiskā realitāte neatkarīgi no tā, kādi ir pušu nolūki.

6.4.1.6. Secinājums: šis nav viens vienots ieguldījums

- (107) *Sovello* ieguldījumi tika sadalīti ne tikai nepietiekama finansējuma un ierobežotu silīcija piegāžu dēļ, bet arī tādēļ, ka no rūpnieciskā un ekonomiskā viedokļa investoriem bija jāizmēģina pilnīgi jauna tehnoloģija. Ja netiktu sasniegts iecerētais ražīgums un plānotā efektivitāte, *Sovello 2* projekts, visticamāk, netiktu īstenots. Līdz ar to var secināt, ka, neņemot vērā to, ka *Sovello 1* un *Sovello 2* veic vienu un to pašu tehnisko funkciju, abas ražotnes ir saimnieciski atdalāmas, tām nav fiziskas vai ciešas funkcionālas saistības un tām ir nepārprotami atšķirīgi mērķi.

- (108) Ņemot vērā Vācijas un *EPIA* pausto viedokli, kā arī 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punktā noteikto kritēriju vispārīgu vērtējumu, Komisija secina, ka paziņotais projekts *Sovello 2* kopā ar projektu *Sovello 1* nav viens vienots ieguldījums 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 49. punkta nozīmē.

6.4.2. Atbalsta intensitāte – 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 21. un 25. punkts

- (109) Lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu Komisija, pamatojoties uz sākotnēji paziņotajām attiecināmajām izmaksām, aprēķināja maksimālo atbalsta intensitāti un maksimālo atbalsta summu *Sovello 2* projektam. Saskaņā ar šiem aprēķiniem maksimāli pieļaujamā atbalsta intensitāte bez kohēzijas prēmijas bija 22,46 % no BDE (tas atbilda maksimālajai atbalsta summai ar pašreizējo vērtību 30,526 miljoni euro), bet maksimāli pieļaujamā atbalsta intensitāte ar kohēzijas prēmiju 25,83 % no BDE (tas atbilda maksimālajai atbalsta summai ar pašreizējo vērtību 35,105 miljoni euro apmērā).

- (110) Kohēzijas prēmija pamatojas uz 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 25. punktu, saskaņā ar kuru atbilstīgi 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 21. punktam aprēķinātā maksimālā atbalsta intensitāte bez prēmijas var tikt palielināta, piemērojot koeficientu 1,15, ja vismaz 25 %⁽³⁹⁾ valsts izdevumu šim projektam finansē no ERAF līdzekļiem saskaņā ar lielajiem projektiem piemērojamiem struktūrfondu noteikumiem, kam katrā konkrētā gadījumā nepieciešams Komisijas lēmums, kas apstiprina Kопienas ieguldījumu.
- (111) Saskaņā ar vispārējo koncepciju, kas tika nosūtīta dalībvalstīm 2003. gada 18. decembra vēstulē (D/58176-D/1247), Vācija sākotnējā paziņojumā norādīja divas dažādas atbalsta intensitātes: atbalsta intensitāti bez kohēzijas prēmijas, kur netiek pārsniegta maksimālā robeža 22,46 % no BDE, un atbalsta intensitāti ar kohēzijas prēmiju 23,83 % no BDE apmērā.
- (112) Vācija lūdza ERAF līdzfinansējumu 9,118 miljonu euro apmērā un sākotnējā paziņojumā norādīja uz kohēzijas prēmijas piemērošanu. Šā Kопienas līdzfinansējuma summa veidotu vairāk kā 25 % no faktiskajiem valsts izdevumiem ar nominālo vērtību 31 105 765 euro apmērā. Visbeidzot paziņotā atbalsta intensitāte 23,83 % no BDE ir zemāka par atbalsta intensitāti 26,25 % no BDE un līdz ar to nepārsniedz 75 % piemērojamās maksimālās reģionālā atbalsta likmes 35 % apmērā. Līdz ar to kohēzijas prēmijas piemērošanas nosacījumi ir izpildīti, ja Komisija apstiprina Vācijas pieprasīto līdzfinansējumu no struktūrfondu līdzekļiem. Ņemot vērā, ka lēmums par līdzfinansējuma piešķiršanu vēl nav pieņemts, Vācija apņemas piemērot kohēzijas prēmiju tikai tad, kad Komisija ar attiecīgo lēmumu apstiprinās līdzfinansējuma piešķiršanu no Kопienas līdzekļiem.
- (113) Pamatojoties uz 2009. gada 16. un 24. aprīlī sniegto jaunāko informāciju, Komisija secina, ka Vācija – kohēzijas prēmijas piešķiršanas gadījumā – projektam, kura faktiskās attiecināmās izmaksas ir 114 882 310 euro (pašreizējā vērtība), plāno atbalsta intensitāti 23,8224 % no BDE, kas atbilst atbalsta summai 31 105 765 euro (pašreizējā vērtība 27 367 723 euro). Šā atbalsta intensitāte ir zemāka par sākotnēji paziņoto atbalsta intensitāti (ar kohēzijas prēmiju) 23,83 % no BDE un arī zemāka par maksimāli pieļaujamo atbalsta intensitāti 25,83 % no BDE (aprēķināta, pamatojoties uz sākotnēji norādītajām attiecināmajām izmaksām ar pašreizējo vērtību aptuveni 135,94 miljonu euro apmērā). Līdz ar to plānotā atbalsta intensitāte 23,8224 % apmērā atbilst 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 21. un 23. punktā noteiktajam pazemināšanas mehānismam, un ne plānotā atbalsta summa, ne arī plānotā atbalsta intensitāte nepārsniedz summas, kuras uzņēmums bija iecerējis saņemt, uzsākot darbus pie projekta.
- (114) Vācija apliecināja, ka gadījumā, ja netiktu piešķirts ERAF līdzfinansējums un līdz ar to nebūtu izpildīti nosacījumi, lai varētu piemērot kohēzijas prēmiju, netiktu pārsniegta sākotnēji paziņotā atbalsta intensitāte (bez kohēzijas prēmijas) 22,46 % no BDE apmērā. Šis atbalsta intensitātes gadījumā, pamatojoties uz faktiskajām attiecināmajām izmaksām 114 882 310 euro (pašreizējā vērtība) apmērā, maksimālā atbalsta summa būtu 25 802 567 euro (pašreizējā vērtība). Vācija ir apņēmusies nepārsniegt šo atbalsta summu. Atbalsta intensitāte (bez kohēzijas prēmijas) 22,46 % atbilst – pamatojoties uz sākotnējām attiecināmajām izmaksām 135,94 miljonu euro apmērā (pašreizējā vērtība) – sākotnēji paziņotajai atbalsta intensitātei un maksimāli pieļaujamai reģionālā atbalsta likmei. Līdz ar to plānotā atbalsta intensitāte 22,46 % apmērā atbilst 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 21. un 23. punkta noteikumiem par pazemināšanas mehānismu, un ne plānotā maksimālā atbalsta summa 25 802 567 euro (pašreizējā vērtība) apmērā, ne arī plānotā atbalsta intensitāte nepārsniedz summas, kuras uzņēmums varētu sagaidīt, uzsākot darbus pie projekta.
- (115) Pamatojoties uz iepriekš minētajiem secinājumiem, Komisija secina, ka atbalsta pasākums atbilst 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 21. un 25. punkta nosacījumiem.
- 6.4.3. *Atbalsta atbilstība 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 24. punktā noteiktajiem kritērijiem*
- (116) Komisijas lēmums piešķirt reģionālo atbalstu lieliem ieguldījumu projektiem saskaņā ar 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 24. punktu ir atkarīgs no atbalsta saņēmēja tirgus daļas pirms un pēc ieguldījuma veikšanas un no ieguldījuma radītās jaudas, vai arī no tirgus radītajiem. Lai veiktu attiecīgās pārbaudes saskaņā ar 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 24. punkta a) un b) apakšpunktu, Komisijai vispirms jānosaka produkts(-i), uz kuru(-iem) attiecas ieguldījums, kā arī konkrētais produkta tirgus un konkrētais ģeogrāfiskais tirgus.
- 6.4.3.1. *Produkts, uz kuru attiecas ieguldījuma projekts*
- (117) Ieguldījuma projekts attiecas uz saules moduļiem, kas paredzēti izmantošanai saules moduļu sistēmās. Saskaņā ar paziņojumu saules moduļiem, kurus ražos Savello, ir šādi preču kodi: NACE Rev 1.1 32.10.0, Prodcom 32.10.52.37 un KN kods (2005. gada redakcija) 8541 40 90. Saules moduļi var tikt raksturoti kā vairākas kopā savienotas saules baterijas, kas saules gaismu pārvērš elektroenerģijā.

⁽³⁹⁾ Projektam atbalstāmā reģionā saskaņā ar EK līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktu.

- (118) Saules moduļus ražo, izmantojot *string ribbon* tehnoloģiju. *Sovello* izgatavo saules moduļus integrētā procesā, ko veido trīs posmi. No silīcija kausēšanas vannas tiek izņemtas plānas silīcija lentes, kas tiek sagrieztas saules plātnēs. Pēc tam plātnes tiek pārstrādātas, lai iegūtu saules baterijas, ko savukārt savieno kopā, no tām izveidojot saules moduļus (paneļus).
- (119) Vācija apliecināja, ka ražošanas iekārtās, saistībā ar kurām tiek sniegts atbalsts, bez ievērojamām papildu izmaksām ir iespējams izgatavot tikai saules baterijas, saules plātnes un saules moduļus, kas tiek ražoti uz silīcija bāzes.
- (120) Šajā sakarā jāatgādina par 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 52. punktu, saskaņā ar kuru attiecīgais produkts ietver arī pakārtotus ražojumus, ja projekts ir saistīts ar starpproduktu un nozīmīga produkcijas daļa netiek pārdota tirgū. Tā kā, pamatojoties uz Vācijas sniegto informāciju, *Sovello* nav iecerējis pārdot saules moduļu ražošanas (starp)produktus (saules plātnes un saules baterijas), bet visi starpprodukti tiks izmantoti integrēto saules moduļu izgatavošanai, Komisija neklasificēs saules plātnes un saules baterijas kā atsevišķus produktus, uz kuriem attiecas ieguldījums.
- (121) Pamatojoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, turpmāk pārbaudot šā projekta atbilstību Kopējam tirgum saskaņā ar 2002. gada daudznozaru pamatprincipiem, Komisija par produktu, uz kuru attiecas ieguldījuma projekts, uzskatīs saules moduļus.
- (122) Lai noteiktu konkrēto produkta tirgu, ir jāpārbauda, kādi izstrādājumi 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 52. punkta nozīmē ir uzskatāmi par produkta, uz kuru attiecas ieguldījuma projekts, aizvietotajiem.
- (123) Saules moduļu izgatavošanai tiek izmantotas atšķirīgas tehnoloģijas. Saskaņā ar EPIA un *Greenpeace* veikto pētījumu *Solar Generation* ⁽⁴⁰⁾ 2005. gadā 90 % saules bateriju tika izgatavotas no silīcija. To apliecina arī informācija, kas atrodama globālajā tīmeklī. *Sovello* izmanto *string ribbon* tehnoloģiju, saskaņā ar kuru saules moduļi tiek ražoti no saules baterijām ar mazāku silīcija daudzumu. Pašlaik tiek pārbaudītas vai jau izmantotas sērijveida ražošanā dažādas tehnoloģijas/pusvadītāju materiāli, piemēram, amorfs silīcijs, polikristāliskais silīcijs, mikro-
- kristāliskais silīcijs, kadmija telurīds, vara un indija sele-nīds vai sulfīds. *First Solar* izmanto plāna slāņa tehnoloģiju ⁽⁴¹⁾, bet *CSG Solar – crystalline-silicon-on-glass* (kristāliskais silīcijs uz stikla) tehnoloģiju ⁽⁴²⁾. Plāna slāņa tehnoloģija ir (uz vienu kvadrātmetru, tomēr ne uz vienu kilogramu izmantotā silīcija) neefektīvāka, bet vienlaikus arī lētāka. To biežāk izmanto lauku apvidos, jo cenas par kvadrātmetru šeit ir zemākas. Monotehnoloģija un polikristāliskā tehnoloģija ir dārgākas, bet ar lielāku efektivitāti uz vienu kvadrātmetru, tādēļ šīs tehnoloģijas moduļi ir labāk piemēroti pilsētām. Pircējam ir iespēja izvēlēties vienu no šīm divām tehnoloģijām. Tomēr agrākos lēmumos par atbalsta piešķiršanu ⁽⁴³⁾ Komisija par konkrēto produkta tirgu uzskatīja saules moduļu tirgu kopumā, kā to ierosināja arī saules moduļu ražotāji. Turklāt nav pieejami neatkarīgi statistikas dati, kurā šīs tehnoloģijas tiktu nodalītas. Pieprasījuma pusē, šķiet, viss ir aizvietojams: galu galā visu tehnoloģiju mērķis ir saules gaismu pārveidot elektroenerģijā.
- (124) Komisijai nav iemesla uzskatīt, ka saules moduļi, ko ražo ar atšķirīgām tehnoloģijām, attiecas uz atšķirīgiem konkrētajiem produkta tirgiem. Komisijai nav pierādījumu tam, ka ar atšķirīgām tehnoloģijām izgatavotu saules moduļu cenas būtiski atšķiras, ja tiek ņemtas vērā energoefektivitātes atšķirības. Turklāt atšķirīgos veidos izgatavoti moduļi vairumā saules enerģijas sistēmu ir viegli nomaināmi ⁽⁴⁴⁾. Tādēļ konkrētais produkta tirgus nav mazāks par kopējo tirgu, kas iekļauj visu veidu saules moduļus.
- (125) Turklāt saules moduļus acīmredzami nav iespējams nomainīt ar citiem izstrādājumiem. Tie ir saules enerģijas sistēmu būtiskākā sastāvdaļa, un šajās sistēmās tos nav iespējams aizstāt ar citiem izstrādājumiem. Līdz ar to nekas neliecina, ka konkrētais produkta tirgus varētu iekļaut ko vairāk par saules moduļu tirgu.
- (126) Šā konkrētā produkta tirgus definīcija atbilst apvienošanās lēmumiem ⁽⁴⁵⁾ vienā un tajā pašā ekonomikas nozarē.

6.4.3.2. Konkrētais produkta tirgus

- ⁽⁴⁰⁾ *Capacity and market potential for grid-connected systems by 2010*, EPIA, Frankfurte, 2005. gada decembris.
- ⁽⁴¹⁾ Komisijas 2006. gada 26. aprīļa lēmums lietā N 17/06 – atbalsts *First Solar* (2002. gada daudznozaru pamatprincipi) (OV C 259, 26.4.2006., 13. lpp.).
- ⁽⁴²⁾ Komisijas 2006. gada 19. jūlija lēmuma 9. un 10. punkts lietā N 335/06 – atbalsts *CSG Solar* (OV C 232, 27.9.2006., 2. lpp.).
- ⁽⁴³⁾ Atbalsta lieta N 17/06 *First Solar* (2002. gada daudznozaru pamatprincipi) (OV C 259, 26.4.2006., 13. lpp.); atbalsta lieta N 409/06 *HighSi GmbH* (2002. gada daudznozaru pamatprincipi) (OV C 77, 5.4.2007., 4. lpp.); atbalsta lieta N 863/06 *Avancis* (2002. gada daudznozaru pamatprincipi) (OV C 227, 27.9.2007., 1. lpp.); atbalsta lieta N 199/08 *Intico Solar* (OV C 195, 1.8.2008., 2. lpp.); atbalsta lieta N 545/08 *Masdar* (OV C 9, 14.1.2009., 8. lpp.); atbalsta lieta N 453/08 *Sunfilm* (OV C 106, 8.5.2009., 7. lpp.); atbalsta lieta N 538/2008 *ersol Thin Film* (OV C 63, 18.3.2009., 16. lpp.).
- ⁽⁴⁴⁾ Komisijas 2006. gada 26. aprīļa lēmums lietā N 409/06 – atbalsts *HighSi GmbH* (2002. gada daudznozaru pamatprincipi) (OV C 77, 5.4.2007., 4. lpp.).
- ⁽⁴⁵⁾ Komisijas 2001. gada 27. marta lēmums lietā COMP/M.2367 – *Siemens/E.ON/Shell/SSG* un 2001. gada 18. aprīļa lēmums lietā COMP/M.2712 – *Electrabel/Totalfinalelf/ Photovoltech*.

(127) Ņemot vērā iepriekš minētos faktus, saistībā ar šo atbalsta lēmumu Komisija uzskata saules moduļu tirgu par konkrēto produkta tirgu.

par atbalsta piešķiršanu ⁽⁴⁹⁾, – pat ja tirgus noteikti nebija jānorobežo – tika pieņemts, ka saules moduļu tirgus gandrīz noteikti ir vispasaules tirgus.

6.4.3.3. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus

(128) *Sovello* apgalvo, ka Vācija un citas Eiropas valstis īstermiņā un vidējā termiņā ir nozīmīgākie *Sovello* ražoto izstrādājumu noieta tirgi. Fakts, ka uzņēmums darbojas galvenokārt Vācijā, tomēr nav izšķirošs, lai norobežotu saules moduļu konkrēto ģeogrāfisko tirgu.

(131) Pamatojoties uz šiem elementiem, par saules moduļu tirgu saistībā ar šo atbalsta lēmumu Komisija uzskata vispasaules tirgu.

6.4.3.4. 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 24. punkta a) apakšpunkts: tirgus daļa

(129) Vācija uzskata, ka saules bateriju konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir vispasaules tirgus. Vācija norāda, ka Eiropas un citu ražotāju saules baterijas tiek pārdotas visā pasaulē, šādi tirdzniecībai nav nekādu šķēršļu un transporta izmaksas salīdzinājumā ar ražošanas izmaksām ir samērā zemas, bet cenu līmenis ir viendabīgs. Turklāt Vācija paskaidro, ka visā pasaulē ir vienādas tehniskās prasības. Lielākie fotogalvanisko tehnoloģiju ražotāji un izmantotāji ir Japāna, Eiropa un ASV.

(132) Saskaņā ar 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 24. punkta a) apakšpunktu individuāli pieņemts ieguldījuma projekts nevar pretendēt uz ieguldījuma atbalstu, ja atbalsta saņēmējs rada vairāk par 25 % attiecīgā produkta pārdošanas apjoma pirms ieguldījuma vai spēs radīt vairāk par 25 % pēc ieguldījuma.

(130) Komisija uzskata, ka saules bateriju tirgus ir vispasaules tirgus, jo ražotāji, kas izgatavo un pārdod saules baterijas, darbojas visā pasaulē. Dažādi neatkarīgi ⁽⁴⁶⁾ pētījumi ⁽⁴⁷⁾ fotogalvanikas nozarē apliecina, ka saules moduļus pašlaik ražo galvenokārt Japānā un Vācijā, tām cieši seko arī ASV un Ķīna. Turklāt lielu Japānā ražoto moduļu daudzumu importē uz Eiropu (lielākoties uz Vāciju). Salīdzinot ar ražošanas izmaksām, transporta izmaksas ir samērā zemas. Turklāt saskaņā ar šiem pētījumiem nav nekādu tirdzniecības šķēršļu. Ir skaidrs, ka saules moduļu tirgus aptver visu pasauli, jo saules moduļus tirgo visā pasaulē. Šie pētījumi neietver īpašu informāciju par saules moduļu tirgu Eiropas Ekonomikas zonas līmenī, kas arī ir apliecinājums tam, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir vispasaules tirgus. Turklāt agrākos apvienošanās lēmumos ⁽⁴⁸⁾, tāpat kā agrākos lēmumos

(133) Lai noteiktu, vai projekts atbilst 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 24. punkta a) apakšpunktam, Komisijai ir jāanalizē atbalsta saņēmēja tirgus daļa grupas līmenī pirms un pēc ieguldījuma. Tā kā *Sovello* ieguldījums sākās 2006. gadā un uzņēmuma pilnu ražošanas jaudu ir plānots sasniegt 2009. gadā, Komisija pārbaudīja *Sovello* daļu saules moduļu tirgū laikā no 2005. līdz 2010. gadam.

(134) Vācija pievienoja paziņojumam dažus neatkarīgus pētījumus ⁽⁵⁰⁾, kas ietver pieprasījuma attīstības prognozes fotogalvanikas nozarē. Turklāt tā iesniedza arī dažus datus par atbalsta saņēmēja saules moduļu produkcijas prognozēto apjomu. Aprēķinu veikšanai Komisija izmantoja LBBW veikto pētījumu. Šis pētījums ietver informāciju par sākotnējām jaudām un pieprasījumu, kā arī cenu kalkulācijas ⁽⁵¹⁾.

⁽⁴⁶⁾ Pētījumi tiek uzskatīti par neatkarīgiem, jo tos nav pasūtījis atbalsta saņēmējs un tie nav veikti tādēļ, lai varētu sagatavot šo vērtējumu.

⁽⁴⁷⁾ *Capacity and market potential for grid-connected systems by 2010*, EPLA, Frankfurte (Frankfurt), 2005. gada decembris; *Branchenanalyse Photovoltaik 2006*, Landesbank Baden-Württemberg, Stuttgarte (Stuttgart), 2006. gada 21. marts; *Sun Screen II*, CLSA, 2005. gada jūlijs; *PV status report 2006*, Eiropas Komisija/Kopējais pētniecības centrs un Vides un ilgtspējas institūts, 2006. gada augusts; *Solar generation*, Greenpeace un EPLA, 2006. gada septembris. *Photovoltaik-Marktmodell – Version 2.1*, Landesbank Baden-Württemberg (LBBW), 2007. gada 22. augusts. Šos pētījumus Vācija pievienoja atbalsta paziņojumam.

⁽⁴⁸⁾ Komisijas 2001. gada 27. marta lēmums lietā COMP/M.2367 – *Siemens/E.ON/Shell/SSG* un 2001. gada 18. aprīļa lēmums lietā COMP/M.2712 – *Electrabel/Totalfinalelf/ Photovoltech*.

⁽⁴⁹⁾ Atbalsta lieta N 17/06 *First Solar* (2002. gada daudznozaru pamatprincipi) (OV C 259, 26.4.2006., 13. lpp.); N 409/06 *HighSi GmbH* (2002. gada daudznozaru pamatprincipi) (OV C 77, 5.4.2007., 4. lpp.); N 863/06 *Avancis* (2002. gada daudznozaru pamatprincipi) (OV C 227, 27.9.2007., 1. lpp.); N 850/06 *Q-Cells* (OV C 270, 13.11.2007., 5. lpp.); N 199/08 *Intico Solar* (OV C 195, 1.8.2008., 2. lpp.); N 545/08 *Masdar* (OV C 9, 14.1.2009., 8. lpp.); N 453/08 *Sunfilm* (OV C 106, 8.5.2009., 7. lpp.); N 538/08 *ersol Thin Film* (OV C 63, 18.3.2009., 16. lpp.).

⁽⁵⁰⁾ Skat. 47. zemsvītras piezīmi.

⁽⁵¹⁾ Komisija uzskata, ka informācija par pieprasīto jaudu (saules enerģijas sistēmām) var norādīt uz saules moduļu tirgus apjomu.

- (135) Ņemot vērā, ka nevienam no trim kopuzņēmuma partneriem *Evergreen*, *Q-Cells* un *REC* atbalsta paziņojuma iesniegšanas brīdī vai pēc tam nepiederēja vairāk par 50 % *Sovello* daļu, pārbaudot atbilstību 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 24. punkta a) apakšpunktam, Komisija parasti neņemtu vērā kopuzņēmuma partneru tirgus daļas ⁽⁵²⁾.
- (136) *Evergreen* laiž tirgū un pārdod visus *Sovello* izgatavotos moduļus, tomēr šīs pārdošanas vienošanās pamatā ir princips par pilnas konkurences nosacījumiem. Tomēr nevar izslēgt, ka *Evergreen*, pamatojoties uz savu dalību kopuzņēmumā, spēj ietekmēt *Sovello* tirgvedības stratēģiju. Lai ņemtu vērā arī sliktāko gadījumu, Komisija aprēķināja *Evergreen* un *Sovello* kopējo tirgus daļu, neņemot galīgu nostāju šajā jautājumā ⁽⁵³⁾.
- (137) Tādēļ Komisija secināja, ka *Sovello* un *Evergreen* kopējā tirgus daļa (apjomu un vērtību ziņā) laikā no 2005. līdz 2010. gadam ir mazāka par 5 %.
- (138) Šie skaitļi liecina, ka atbalsta saņēmēja tirgus daļa pirms un pēc ieguldījuma nepārsniegtu 25 % kopējā saules moduļu tirgus. Tādēļ Komisija uzskata, ka paziņotais atbalsta pasākums atbilst 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 24. punkta a) apakšpunktam.
- 6.4.3.5. 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 24. punkta b) apakšpunkts: ražošanas jauda
- (139) Turklāt Komisija noskaidroja, vai ieguldījuma projekts atbilst 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 24. punkta b) apakšpunktam. Tādēļ Komisija pārbauda, vai vidējais attiecīgā produkta redzamā patēriņa līmenis gadā iepriekšējo piecu gadu laikā nepārsniedz vidējo Eiropas Ekonomikas zonas IKP pieauguma līmeni gadā (kas liecinātu par to, ka tirgus attīstībā nav vērojama strukturāla lejupslīde).
- (140) Ņemot vērā to, ka par projektu paziņoja 2006. gadā, tika izmantoti 2000.–2005. gada rādītāji. Pamatojoties uz iesniegtajiem pētījumiem un publiski pieejamo informāciju, drošos avotos Komisija pārbaudīja informāciju, kuru Vācija sniedza paziņojumā ⁽⁵⁴⁾. Nevienā no šiem avotiem vidējais saules moduļu redzamā patēriņa līmenis gadā Eiropas Ekonomikas zonā laikā no 2000. līdz 2005. gadam nebija zemāks par 49 % (daudzums) vai 42 % (vērtība).
- (141) Vidējais Eiropas Ekonomikas zonas IKP pieauguma līmenis gadā laikā no 2000. līdz 2005. gadam apjoma ziņā bija 1,76 % un vērtības ziņā – 3,72 %. Līdz ar to vidējais saules moduļu redzamā patēriņa līmenis gadā iepriekšējo piecu gadu laikā, par kuriem ir pieejami dati, ir ievērojami lielāks.
- (142) Novērtējot redzamo patēriņu Eiropas Ekonomikas zonā, Komisija ņēma vērā visu fotogalvanisko elementu rūpniecības nozari, jo informācija par saules moduļu tirgu Eiropas Ekonomikas zonas līmenī ir ļoti grūti atrodamā. To būtībā pamato tas, ka saules moduļu tirgus tiek aplūkots kā vispasaules tirgus. Fotogalvanisko elementu tirgu uzskata par labu saules moduļu tirgus aizvietotāju, jo saules moduļu gadījumā tie ir starpprodukti visā fotogalvanisko elementu tirgū un starpproduktu tirgus attīstība parasti norisinās ļoti līdzīgi kā galaprodukta tirgus vai attiecīgi kopējā tirgus attīstība (fotogalvanisko elementu nozare parasti ietver saules plātnes, saules baterijas, saules moduļus un saules sistēmas). Turklāt fotogalvanisko elementu tirgus attīstās tik strauji, ka pat tad, ja faktiskā izaugsme saules moduļu tirgū Eiropas Ekonomikas zonā būtu nedaudz atšķirīga, nav pamata secināt, ka šī izaugsme ir zemāka par 1,76 %.
- (143) Pamatojoties uz iepriekš minētajiem rādītājiem, Komisija secina, ka paziņotais atbalsta pasākums atbilst 2002. gada daudznozaru pamatprincipu 24. punkta b) apakšpunktam.

6.5. Secinājums

- (144) Pamatojoties uz iepriekš sniegto vērtējumu, Komisija secina, ka paziņotais atbalsta pasākums atbilst 1998. gada reģionālā atbalsta pamatnostādņēm, Vācijas reģionālā atbalsta kartei (2004.–2006. gadā) un 2002. gada daudznozaru pamatprincipiem,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Vācijas plānotā maksimālā reģionālā atbalsta intensitāte 23,8224 % no attiecināmo izmaksu bruto dotācijas ekvivalenta (BDE) 114 882 310 euro (pašreizējā vērtība) apmērā un atbilstošā reģionālā atbalsta summa 27 367 723 euro (pašreizējā vērtība) apmērā, kas piešķirta *Sovello AG*, ir saderīga ar kopējo tirgu, ja Komisija ar lēmumu apstiprinās ERAF (Eiropas Reģionālās attīstības fonds) līdzfinansējumu vismaz 25 % apmērā no valsts izdevumiem, kas piešķirti šim projektam.

⁽⁵²⁾ Tāds pats viedoklis Komisijai bija arī lēmumā par atbalsta lietu N 850/06 (*Q-Cells*).

⁽⁵³⁾ 2008. gada finanšu pārskatā *Evergreen* ir paziņojis, ka no 2009. gada *Sovello* pakāpeniski uzsāks neatkarīgu savu izstrādājumu komerciālu izmantošanu.

⁽⁵⁴⁾ *International Energy Agency Photovoltaics Power Systems Programme (IEA PVPS)* tīmekļa vietne: www.iea-pvps.org

2. Ja Komisija pieņem lēmumu neapstiprināt ERAF līdzfinansējumu vismaz 25 % apmērā no valsts izdevumiem, kas piešķirti šim projektam, tad ar kopējo tirgu ir saderīga Vācijas plānotā maksimālā reģionālā atbalsta intensitāte 22,46 % no attiecināmo izmaksu BDE 114 882 310 euro (pašreizējā vērtība) apmērā un atbilstošā reģionālā atbalsta summa 25 802 567 euro (pašreizējā vērtība) apmērā, kas piešķirta *Sovello AG*.

2. pants

1. Ja Komisija pieņem lēmumu apstiprināt ERAF līdzfinansējumu vismaz 25 % apmērā no valsts izdevumiem, kas piešķirti šim projektam, tad maksimālais atbalsta (iekļaujot kohēzijas prēmiju) apmērs drīkst būt 23,8224 % no *Sovello 2* attiecināmo izmaksu BDE, kas atbilst atbalsta summai 27 367 723 euro (pašreizējā vērtība) apmērā.

2. Ja Komisija pieņem lēmumu neapstiprināt ERAF līdzfinansējumu vismaz 25 % apmērā no valsts izdevumiem, kas piešķirti šim projektam, tad maksimālais atbalsta (bez kohēzijas prēmijas) apmērs drīkst būt 22,46 % no *Sovello 2* attiecināmo izmaksu BDE, kas atbilst atbalsta summai 25 802 567 euro (pašreizējā vērtība) apmērā.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Vācijas Federatīvajai Republikai.

Briselē, 2009. gada 17. jūnijā

*Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Neelie KROES*